

༢༡། །མཚུལ་བཤད་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་ས་ཇི་
སྤྱུལ་བྱེད་དད་གྲུས་བདེན་པའི་
སྤྱོད་བྱེད་ས།

མཛད་པ་ལོ། བྲག་གཡལ་ལ་སྤྱུགས་མགོན་སྤྱོད་ལེས་རབ།

དཀར་ཆག	A
མེད་སྒྲོང་བ།	1
སྒྲིལ་ཆེ་བ།	5
གསུང་གི་ཆེ་བ།	9
ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བ།	21
ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ།	23
འཁོར་གྲོགས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་བ།	25
བགྱིན་གྱི་ཕྱང་པོ་རྣམ་གངས་བཅུར་བསྐྱུས་བ།	27
མཛད་འཁུར་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐུགས་འགན་དུ་བཞེས་བ།	29
མཛད་འཁུར་གསུམ་པ་པོད་ཀྱི་བདེ་དོན་སྒྲོར་ལ།	31
བྲག་གཡལ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བའི་བཀའ་ངིན།	39
དོལ་རྒྱལ་ཕྱགས་ལྡན་སྒོར།	41
མཐུག་བསྐྱུ་བ།	51

༡༣། །མཐུལ་བཤད་པ་ལ་རྒྱལ་བའི་བྱུགས་རྩེ་
སྒྲུལ་བྱེད་དད་གྲུས་བདེན་པའི་
སྒྲུང་བྲུངས།

༡༣། །འཛིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་སྒྲིང་ཆེན་ལྗེའི་མི་རིགས་
རྒྱལ་སྒྲུངས་སྒྲུ་ཆོགས་ལྟན་པའི་སྒྲེ་པོ་གཟུར་གནས་ནམ་དཔྱོད་
ཡངས་པ་ས་ཡ་དུ་མས་མགིན་དབྱངས་གཅིག་གི་ལམ་ནས་དགའ་
དད་གྲུས་གསུམ་གྱིས་བཅི་བཀྱར་བྱ་བའི་འགོ་བ་ཀྱན་གྱི་མ་འབྲིས་
པའི་མཛའ་བཞེས་དམ་པ། བྱམས་བཅེའི་བསྐྱབ་བྱས་རིས་མེད་
སྒྲེ་རྒྱ་ཡོངས་ལ་ཀྱན་སྟོམས་ཉི་མ་ལྟ་བུས་སྒྲུང་བའི་རྒྱབས་ཆེན་
མཛའ་བས་འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་
ཞིང་། ཡངས་པའི་ས་ཁྱོན་ཆེན་པོ་འདིའི་གྲགས་ཅན་མི་སྣ་ཉེར་ལྗེའི་
ཁོངས་སུ་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་ཅོད་པན་བདག་གིར་བཞེས་
པ། ལྷ་དང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་
པ་འཛིན་སྒྲུང་སྒྲེལ་གསུམ་མཛའ་བར་ཀྱན་ནས་འགྲན་པའི་ཆ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲ་ན་
མེད་པའི་དབྱ་ཁྲིད་དང་། མཆོན་རྟགས། རང་དབང་ལྟན་པའི་མགིན་
ཆབ་པར་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པའི་ལ་པོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་

དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྐྱེ་སྤང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་
གང་གི་སྤྱགས་རྗེའི་གྲིབ་བསེལ་གྱིས་རིང་ནས་བསྐྱེདས་པའི་ཆབ་
འབངས་མདོ་ཁམས་བྲག་གཡབ་མི་མང་ནས་དད་དམ་གཙང་མས་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་སྐྱ་མ་འཆོལ་བའི་བརྟན་བཞུགས་
བསྟར་འབུལ་ཆེད་དུ་མགོན་པོ་གང་གི་གསང་གསུམ་འཕྲིན་ལས་
ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཤེས་ནས་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་དང་། སྦྱིང་
ནས་བཀའ་བློན་བླ་པའི་གྲུས་པས་མཆོམས་སྦྱར་བའི་བདེན་པའི་
ཆོག་གིས་བློན་ཅན་སྤྲེལ་པའི་སྤྱགས་རྗེ་བསྐྱེད་པའི་སྐྱ་དབྱངས་ཀྱི་
བརྗོད་པའི་སྤང་བས་གསོལ་བ་གདབ་བྱའི་དོན་རྣམས་མཆུལ་
འདེགས་འབུལ་གྱི་བཤད་པའི་ལམ་ནས་ཁྱེད་པར་བྱ་བ་རྣམས་ནི་
ཡིག་ལམ་དུ་བཀོད་པ་འདི་ལྟར་ལགས་ཤིང་། ད་ལམ་གསུང་ཆོས་
ཀྱི་དུས་ཡུན་ལ་མི་གཞོད་པའི་ཆེད་དུ་འདིའི་ནང་གསེས་ཆཤས་རེ་
ཅུ་སྟེན་སྟོན་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡིན།

དེ་ཡང་ང་ཆོས་བརྟན་བཞུགས་བསྟར་འབུལ་ཆོག་པའི་སྟེན་
སེང་ཁུས་མ་ཐག་དུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་མ་ཟད། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་
མཛད་བཟང་དེ་སྟེད་ཅིག་སྦྱོང་བཞིན་པའི་གསེང་དབར་ཁོངས་
སུ་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་རྒྱའི་དུས་ཆེས་ཀྱང་འཕལ་དུ་སྤྱི་བསྐུལ་
བཀའ་བློན་ཐོབ་པ་དེ་ནི། ཡསྐྱབས་འབངས་སྤྲོ་སྤྲོ་བ་དད་དམ་གཡོ་

བ་མེད་པའི་སྤྱགས་རྗེའི་དབྱང་ཐག་གིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དན་
 ཏགས་སྒྲུ་མེད་མངོན་པར་གསལ་བ་ལྟར། དེར་བྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་
 བ་ལྷ་ལྷན་གྱི་སྐབས་འདིར་བཏན་བཞུགས་འབྱལ་རྒྱ་བྱང་བ་བསོད་
 བསམས་ལྟག་པར་ཆེ་བས་དགའ་དད་སྟོགས་སྤྲུལ་ངང་ནས་སྤྱགས་རྗེ་
 རྗེས་བྲན་ཞུ་བ་སྟོན་དུ་བཏང་སྟེ།

ཐོག་མར་སྟོན་པ་བྱན་སྤྲུལ་ཆོགས་པ་ཡགོང་ས་ཡུལ་བའི་
 དབང་པོ་སྐུ་སྤྱེད་བཅུ་བཞི་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་གསང་གསུལ་འཕྲིན་
 ལས་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བཀའ་བློན་གྱི་ཆ་སྤྱོད་ཅམ་
 སྤྱེད་བའི་སྐབས་དབྱེ་བ་ལ། སྟོལ་རྒྱན་རྒྱས་འགོ་བས་ཀྱིས་སྐུའི་
 འབྱུངས་རབས་ཁག་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་གཙོ་བོར་ལུང་རིགས་
 དང་། དག་སྒྲུང་གི་འཆར་སྟོན་སོགས་ལ་རྒྱབ་རྟེན་བཅོལ་ནས་གསང་
 བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བའི་ཡོན་ཏན་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམས་ཀྱི་
 ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། སྟོན་ངག་གི་རབ་བཏགས་ལྷ་བུའི་རྒྱན་གྱིས་
 སྤྱད་པའི་ཆོག་སྟོར་སྟོས་བཅས་དེ་འབྲམ་མེད་པར། བདག་དང་བདག་
 འབྲམ་སྟེ་བོ་ནམས་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རི་ལྷར་མཐུན་སྒྲུང་དུ་བྱུང་
 བ་དེ་ལྷར་སྟོན་སྤྱད་སྤངས་ཏེ། སལ་པའི་སྟོ་ཡིས་དཔོག་པར་བྱས་
 པའི་ཆ་གས་ཆེ་ཡོང་ཅམ་ཞིག་མ་བཅོས་ངང་བཞིན་བརྗོད་པ་ཁོ་
 བས་སྤྱེད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐབས་སུ་བསྟོད་པར་མ་བསམས་

ཀྱང་བསྟོད་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་འགོག་ཐབས་བྲལ་མོད། དཔྱད་ལྡན་
གཟུ་བོར་གནས་པ་སྤེལ་ཡིད་དབང་མི་འཕྲོགས་པའི་གོ་སྐབས་
འཛེམས་པའི་ངང་ཚུལ་ངོ་མཆར་བའི་བྱད་པར་འཕགས་ཆོས་ལུན་
སུམ་ཆོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བའི་ཚུལ་མཆོན་ཅམ་ཞུ་བ་
གལ་ཆེ་བས།

དང་པོ་མགོན་པོ་གང་གི་སྐུའི་ཆེ་བ་ནི།

༥ རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟེགས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་
རིང་ནས་ལས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་བཅན་པོས་དམ་དུ་འབྲེལ་
བའི་གང་གི་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་རྣམས་མགོན་སྐབས་དབྱང་གཉེན་
དང་མི་འབྲལ་བའི་ཆེད་དུ། དུས་གཟིར་གཉན་འཕྲང་སྐབས་དང་
ཡོངས་སུ་འཆམས་པར་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས། རིན་པོ་ཆེའི་བློ་ག་
ཞུ་སྤངས་པའི་མང་པོས་བཀྱར་བའི་མངའ་བདག་དང་། གོང་ན་མེད་
པའི་བསྟན་པ་འཛིན་པའི་གཙུག་རྒྱུ་དུ་མངའ་གསོལ་ནའང་། ཐོས་
བསམ་སྟོམ་པའི་ས་གཞིར་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་པད་
ཆལ་རྒྱས་པ་འདི་འབྲེལ་མེད་ན། ལྷ་མའི་སྐད་དོད་ཡོན་ཏན་གྱིས་ལྷ་
བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་དོན་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཆ་ལག་མ་ཆང་
བས། ཟ་འོག་གིས་བརྟམས་པའི་དོ་བར་འགྲན་པར་འཆའ་མོད།

ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱ་སྐད་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྐད་བཟང་རིན་པོ་ཆེ། རྒྱ་སྐད་
 རྒྱ་སྐད་རྒྱ་སྐད་ལྟར་། རྒྱ་སྐད་རྒྱ་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 ཀྱིས་དོ་མེད་མཆོད་ལྷན་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་གཙུག་ཏུ་བཀྱར་
 བས། མདོ་སྐད་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་པའི་ཁོར་ཀྱིས་
 ལྷག་པར་མཛད་པས། ལྷ་མ་བཟང་པོའི་སྒྲིལ་མ་ལྷ་མེད་པར་གྱུར་པ་
 མ་ཟད། ལྷ་མ་མཆོད་པའི་རྒྱ་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 ལྷ་མ་མཆོད་པའི་རྒྱ་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 རིས་མེད་འགྲོ་བའི་འཛིན་པ་མཆོད་པའི་རྒྱ་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 གསན་བཞེས་དང་སྒྲིལ་བ་ལ་བཞེས་ནས་ལྷ་མ་ལྷ་མེད་པར་གྱུར་པ་
 འགྲུང་བཞེས་མེད་ལྷ་མེད་སྐད་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 དབྱ་ཁྱོད་འགན་བཞེས་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་
 གོང་མའི་མཛད་རྒྱུ་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 ཆང་བར་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་རེ་བའི་
 མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་
 དང་བཅས་པའི་མགོན་སྐད་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 སྐད་སྐད་སྐད་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་

མགོན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་གོང་ན་བཞེད་པའི་སྐད་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་ལྟར་
 གོ་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་ལྷ་མེད་

རྒྱལ་པོར་གྱུར་ཏེ། དབྱིངས་ས་མཐོན་པོར་འཕགས་པའི་ངང་ཚུལ་
 མི་མཐུན་པར། རས་གོས་དམར་སེར་གྱིས་གཡོགས་པའི་དགེ་སྦྱོང་
 དཀྱུས་མའི་བརྒྱལ་ཁྱུགས་སྒྲིས་མེད་ངན་ངོན་རྣམ་བཞིའི་ཉམས་
 ལེན་ནི་དུལ་བག་དང་ལྡན་པ་བདག་གིར་བཟུང་ནའང་། གང་དག་
 འབད་པ་ཆེན་པོས་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་དར་ཟབ་ས་
 ལེ་སྤྲུལ་གྱི་གསེབ་ན་འགྱུང་བའི་དབང་ཐང་རྣམས་ཀྱང་མོག་མོག་
 པོར་བྱས་ཤིང་། ཁེངས་དེགས་དང་། སྤུང་ཚུགས་ཤོར་དྲོགས་གྱི་
 དྲི་མ་ཅམ་ཡང་མེད་པས། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིའི་སྐྱེ་བོ་གཅིག་
 གམ་དུ་མའི་ཁྲོད་ཀྱང་དབྱེ་བ་མེད་པར་བག་ཡངས་འཇུག་དང་ལྡན་
 པས་ཐེབས་པར་སྤྲོ་ཞིང་། ཀྱན་ལ་རིང་ནས་འདྲིས་པ་ལྟ་བུའི་ནང་
 མའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོད་པོས་འཇུག་པར་མཛད་སྟབས། དེགས་ལྡན་
 ཆེ་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་སྤྲུལ་ཚུགས་ཤོར་ནས། སྤོབས་པའི་རི་བོ་བསྐྱེལ་
 བར་འགྱུར་ལ། ཆོས་དད་ཡོད་མེད་གཉིས་དང་། ཆོས་ལ་ལོག་
 པར་བལྟ་བ། ལྟ་བུ་འདྲ་མིན་འཛིན་པ། དེང་རབས་ཆོན་རིག་པ་
 དང་། ཆབ་སྲིད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་མཁས་སློན་མཆོག་དམན་
 །ཤ་མདོག་མི་གཅིག་པ་སུ་འདྲ་ཡིན་རུང་། ཁྲོད་ཉིད་མཛལ་བ་ཅམ་
 གྱིས་སེམས་ཁོང་སྟོད་དེ། འབྲེལ་ཐག་ཉེ་བའི་ཆོར་སྤང་གཉིང་ཟབ་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྐྱེད་ཐོག་ ཉིན་ཞག་དུ་མར་བཛྲོད་དུ་མེད་པའི་དགའ་

བས་ཆེས་པ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབྱུང་བ་ཀྱན་ལ་གྲགས་ཤིང་བྱུ་བ་
 བས། གྲུས་པར་མ་བསམས་ནའང་གྲུས་པར་འབྱུར་ལ། བཀྱར་བར་
 མ་བསམས་ནའང་བཀྱར་བར་ཐལ་བའི་གཟི་བརྗེད་ཆེན་པོའི་དཔལ་
 དང་ལྷན་པ་ཀྱན་གྱིས་དབྱངས་དང་རྗོད་པ་གཅིག་གིས་མཐུན་པར་
 སྦྲང་ན། གང་དག་ཁ་བ་རི་པར་བཅེ་ཞེན་དང་། ཐུབ་པའི་ཆོས་ལ་
 དད་མོས་སོགས་ཀྱིས་ཤན་ཞུགས་པ་རྣམས་ནས་ཁྱོད་ཉིད་མཇལ་
 བ་ཙམ་གྱིས་རབ་དགའི་དཔལ་ཡོན་ཐོབ་ཅིང་། དད་གྲུས་ཀྱིས་སྤྱ་
 མོང་གཡོས་ཏེ། མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་དོན་ལྷན་དུ་འབྱུར་བར་མཛད་
 བ་ས་སྟེང་འདི་ན་གངས་ཀྱིས་ག་ལ་ལངས།

ཁྱོད་ནི་མཛད་རྒྱ་ཆེ་ཡང་། བྱ་བ་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་གོ་མི་
 འགོགས་པར། བག་ཐེབས་སྟོད་པོའི་ཐོག་ནས་ཅི་ཡང་སྟོགས་ལ།
 དེ་ཡང་སྟེ་བོ་པལ་པ་གཞན་ལྟར་བྲེལ་བེང་ཆབ་ཚུབ་མིན་པར། དལ་
 ཀྱིས་འབྲུག་ལུས་པའི་བྱུང་ཆོས་ཙན་ཏེ། ཉིན་ཞག་སྤྲགས་གཅིག་གི་
 མཛད་པའི་བྱེ་བྲག་སྤྱོད་གཅིག་ལ་བརྟག་ན། མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་དཔེ་
 གཟིགས་རྒྱ་ཆེ་དང་། རང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་ཁོ་ནས་དུས་འདའ་
 བ་ལྟ་བུར་མངོན་ཞིང་། སྤྱོད་གས་གཞན་དུ་བརྟག་ན་ཆོས་བརྒྱད་རིས་
 མེད་ཀྱི་སྒྲ་སྤྱུལ་མཁན་སྟོབ་དགེ་བཤེས་བྲ་བཙུན་རྣལ་འབྱོར་པོ་མོ་
 ཅི་རིགས་རྣམས་ལ་སྒྲེར་མཇལ་ཡང་ཡང་བསྐྱལ་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་ཉམས་

སྤྱིང་འབེལ་གཏམ་ལྷུག་པོར་བཟོ་བའི་ལོང་སྐབས་ཀྱང་རྟེན་ལ།
 དེ་བཞིན་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བ་གཞན་དང་། རང་པའི་ཆོས་ལ་
 དྲངས་བས་ཡིད་འཕྲོག་པ། བོད་དང་བོད་མིར་བརྟེ་ཞེན་དགའ་མོས་
 ཅན་དང་། རིག་གཞུང་། ཆབ་སྲིད་སོགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་ས་ཡི་
 གོ་ལའི་སློང་ཆེན་ཁག་ལྗེ་མི་སྣ་མཆོག་དམན་གཉུག་མར་གནས་
 པ་དང་། སློ་བུར་ལྷགས་པའི་དད་འདུས་སྐྱེ་བོ་བྱངས་ལས་འདས་
 པ་ཆེད་བཅར་ཞུ་མི་བསྟར་ཆགས་རྗེ་མང་རྣམས་ལའང་རང་རང་གི་
 རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་བར་མི་ངལ་ལྟར་བཞེས་བྱུང་ཅིང་། ཉམ་ཐག་
 རིགས་ལ་མ་བྱ་གཅིག་པའི་རང་ཚུལ་བཞིན་དུ་དམན་ལ་ལྷག་པར་
 བརྟེ་བའི་རྗེས་འཇིག་ཟབ་མོས་ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་གི་སྤྱིན་པས་
 མཆོན་པའི་པར་སྤྱོད་དུག་དང་། བསྐྱུ་བ་རྣམ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ལྟར་
 བཞེས་གནང་བ་འདི་ནི་སླ་ན་མེད་པའི་གཟེ་བརྗིད་ཆེ།

དེ་བཞིན་བོད་རྒྱ་དབྱིན་གསུམ་གྱི་རྒྱུང་འབྲིན་དང་། བརྟན་
 འབྲིན། ཉིན་རེའི་གསར་ལོག་དུས་དེབ་ཁག་རྣམས་གསན་གཟིགས་
 ཐོག་ནས་འཇིག་རྟེན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་འགྱུར་འགྲོས་རྣམས་ལ་
 དབྱུང་ཞིབ་བསྟར་ཆགས་གནང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཀྱང་མི་དབེན་པར་
 སྤང་བས་མཆོན། རྒྱན་དང་འཕར་མའི་གནང་སྒོ་ལུ་མཐའ་མེད་པ་
 ཞིག་དུས་བཀག་བཞིན་དུ་འཆོམས་པར་བྱགས་ཉམས་སུ་བསྟར་

བའི་སྐབས་ཉིད་པ་འདི་ནི་ཅིས་ཀྱང་བསྐྱབས་པར་འོས།

སྤྱི་འཕྲོད་བསྟེན་དུ། ཟས་ཀྱི་ཆོད་རིག་པ་དང་། ཞབས་ཀྱིས་
འཆགས་པ། ལུས་རྩ་ལ། མེ་ཏོག་འདེབས་ལས་ཚུན་ཆད་སོགས་
ཀྱང་ཡལ་བར་མི་འདོར་བར་འབྱས་པར་མཛད་ཅིང་། གོས་ཆགས་
དང་། རྒྱན་མཁོའི་ཉར་སྤྱད་སོགས་ཀྱང་བཞེད་ལེགས་དངོས་གཙང་
གི་སྤྱོད་ཚུལ་བདག་གཅེས་སྤྱར་བཞེས་དྲངས་བ་འབྲེན་པར་མཛད་
པས། ཆོགས་ཀྱི་ཞིང་ས་རྒྱ་མེད་པའི་དཔལ་དུ་གྱུར།

གསུང་གི་ཆེ་བ་ནི།

བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱོད་སྤེལ་བའི་སྤང་གཞིར་ཐོས་པར་ངོམས་
པ་མི་རུང་བའི་རྣམ་ཐར་བཟང་པོར་སློབ་ཕྱིར་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་
བཤེས་གཉེན་དམ་པ་གཞན་གྱི་རུང་ནས་ཀྱང་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱིས་བཟང་མཐའ་ཡས་པ་བཞེས་ཏེ། འཕགས་བོད་གཉིས་ཀའི་
བྱབ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་མཆིས་སོ་ཙག་གི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནས་
ངེ་ལྟར་བཀའ་བར་གོམས་འདྲིས་བརྟན་ཕྱིར་ཉིན་མཆན་ཁོར་ཡུག་
ཀྱན་ཏུ་སློབ་པ་ཐོས་བསམ་གྱི་འཁོར་ལོར་རྒྱ་ཆེར་བརྩོན་པས། ཟབ་
དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་ཚུལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞེན་མཁྱེན་པའི་མང་དུ་ཐོས་པའི་
ལུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བས། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྟན་པ་

ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་གྱུ་བཞི་ལམ་སྟེར་ཅི་ལ་མི་ཤེས།

ཐོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲིམ་སྟེལ་འཇུག་གྲུས་རྟག་གི་སྦྱར་
བས་སྟོང་བ་བསམ་གཏན་གྱི་འཁོར་ལོར་གཞོལ་བའི་ལག་རྗེས་
སུ། རྒྱལ་དང་དེ་སྤྱི་མཁས་གྲུབ་རིམ་པར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་
རང་རང་གི་ཉམས་སྟོང་དང་། གདུལ་བྱའི་མོས་ཁམས་རྒྱ་མཚོར་
འཆམས་པར་བསྟན་པའི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་སྒྲུབ་འགལ་འདྲའི་ཁུར་
ཆེན་རྣམས་ཀྱང་ཟབ་རྒྱས་གདམས་པའི་ཡང་སྟོང་སྟེལ་བར་རྒྱན་
དུ་འགྲོ་བའི་མན་ངག་དུ་གཟིགས་པ་འདི་ནི། གསུང་རབ་མ་ལུས་
གདམས་ངག་དུ་ཤར་བ་མིན་ན་ཅི་ཡིན།

དེ་ཡང་གསུང་རབ་ག་གོ་མོར་གསལ་བ་ཅམ་ལ་མི་རྟོན་པར།
མདོ་རྒྱུད་བཀའ་བསྟན་ཡོངས་ལ་བརྟགས་ཤིང་། རིགས་པས་དབྱུང་
བཟོད་ཡིན་མིན་ལུ་ཐག་ཆོད་པར་མཛད་དེ། ཐུབ་པའི་དགོངས་དོན་
སྟོང་པོ་མ་མེད་པ་རྗེས་ཆར་དུ་སྟོན་པ་འདི་ནི། རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་
བདེ་སྒྲག་དུ་རྟོད་པའི་དན་རྟགས་མིན་ན་གང་ཡིན།

ཐེག་གསུམ་གཞུང་ལུགས་རྣམས་ནས་རི་ལྟར་བཤད་པའི་
སྒྲུང་དོར་གནས་ལ་ཕྱག་ལེན་སྟོང་བའི་གོམས་འདྲིས་བསྟན་གནང་
མཛད་པས། དགྲུང་ལོ་བཙེ་ལྷ་ཅམ་ནས་སངས་རྒྱས་བཙེམ་ལྟན་
འདས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་བྱོན་པའི་མོས་གྲུས་ཀྱི་ཕྱགས་སྒྲུབ་

འཆར་ཞིང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ཡང་དག་ལྟ་བུའི་གོ་བ་
 རིམ་གྱིས་འཕེལ་ཏེ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་རང་འགགས་སུ་སོང་བའི་
 བད་མཆོན་གསལ་བར་གཟིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། རྫོ་རྩེ་ཐེག་པའི་
 ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་རྩེ་འཕེལ་དུ་སོང་བར་རྩེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་
 བཞིན་དུ། གསང་བ་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལ་དཔགས་ཀྱང་གོ་བས་ཆོད་
 པ་འདི་ནི། ཚུལ་བཞིན་སྐྱབ་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་མིན་
 བ་ཅི་ཡིན།

མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུ་སྤྱགས་ལ་མངའ་ཡང་ད་དུང་
 རོས་པར་ངོམས་པ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་ལ་དགོངས་ཏེ། སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་
 སྐས་ནས་མཉམ་མེད་རྫོ་བོ་རྩེའི་བར་གྱི་བཤ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་གྱི་
 གཞུང་ཆེན་མོ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བཀའ་བསྟན་གསུང་རབ་དུ་མར་
 གཟིགས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། སྤྱགས་འབྲིས་ཏ་ཅང་ཟབ་པས། ཀུན་
 གྱི་དགོངས་དོན་སྤྱགས་སུ་ཚུད་པའི་སློན་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་མ་
 ཟད། དམ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པའི་གཙོ་བོ་གསུང་གི་མཛད་པ་ཉག་
 གཅིག་ཡིན་པ་རྒྱལ་དང་དེ་སྐས་ཀུན་ནས་མགིན་དབྱངས་གཅིག་ཏུ་
 བསྐྱོ་བའི་ཚུལ་ལ་དགོངས་ཏེ། བསྟན་ལ་དག་ཐེར་ཡང་དག་པའི་སློ་
 ནས་གཞན་ལ་ལམ་བཟང་འབྲུལ་བྲལ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་གཉིས་པའི་
 སྐྱར་བཞེངས་ནས། འཕགས་བོད་གཉིས་ཀྱི་གསུང་རབ་དུ་མར་རྩེ་

ལྟར་བཀལ་བའི་དགོངས་དོན་དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལག་
 ལེན་དམར་བཅངས་སུ་གཏོད་ཕྱིར་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་ལམ་
 རས་དགག་གཞག་སྟོང་གསུམ་དཔྱིས་ཕྱིན་པས་མདོ་སྒྲགས་ཀྱི་
 གཞུང་ལུགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སྟོ་སྟོང་དང་འབྲེལ་བའི་བྱམས་
 སྟོང་རྩེ་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྟོང་པ་ཉེན་འབྱུང་དང་འབྲེལ་བའི་
 གཏམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་རི་ལྟར་བྱང་ནས་སྤྱང་
 སྟེ་བདག་ཉིད་བདག་གི་མགོན་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡང་ཡང་རྒྱས་པར་
 འཆད་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསང་སྒྲགས་ཀྱི་གཞུང་དོན་རྣམས་ཀྱང་ནང་
 བུན་ཚུད་པའི་དན་རྟགས་གསལ་བའི་ཆོག་སྦྱར་ཉུང་དུ་རེས་ཀྱང་
 ཟབ་མོའི་དོན་རྣམས་འདུ་ཆེ་བ་དང་། རི་ཅམ་དཀའ་བའི་གནད་ལ་
 ཟུག་ན། དེ་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་སྤྲ་བའི་ཚུགས་ཀྱིས་སྟོང་པོའི་རོ་བཅུད་
 བཏོན་ནས། གཞུང་ལུགས་སྤྱིའི་རྟོག་འདིལ་ཞིང་། ཁོག་འབྲུབ་པའི་
 གོ་བ་གསལ་སྟོན་མཛད་པས། སེམས་གཏིང་ནས་དེ་རང་མིན་ན་
 ཅི་ཡིན་སྟམ་དུ་ཡིད་འཁུལ་བྱས་པའི་ངེས་པ་བདེ་སྒྲག་དུ་སྟེར་བ་
 སོགས། མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཆེས་ཆེར་ཟབ་མོ་རྣམས་
 བློ་བྱིད་ཀྱི་ས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མངོན་པར་གསལ་བས། མཁས་གྲུབ་
 སེལྟེའི་བྱ་ཡི་ཕྱིན་པ་འདར་བའི་གནས་རྣམས་ལའང་ཟབ་ཅིང་སྤྲ་
 བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཡངས་པོས་གོམ་སྟབས་ཤིང་རེར་བསྐྱུར་བའི་སེང་

ཆེན་དཔའ་པོའི་ངང་ཚུལ་བཟུང་ནས་ཆོག་ས་མེད་དུ་སྟོན་ཅིང་། དེ་
 ཡང་མཁས་པའི་ཁེངས་རྟེན་གས་ཀྱི་བཤད་ཡམ་ཉང་རྒྱལ་མིན་པར།
 གཞུང་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་བཀའ་བར་ཐོགས་པ་མེད་སྟབས། རོ་
 བོ་བཀའ་གདམས་པས་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཀྱན་གྱི་གསུང་རབ་ཐམས་
 ཅད་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་དང་། ངས་ཆོས་ཀྱི་གཡག་
 བོ་ཆེ་བཤའ་བ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གཞུང་ལུགས་བརྒྱ་
 སྐབས་དུ་མ་སྐབས་པའི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབབ་པར་རི་ལྟར་བཀའ་
 བ་འདི་འདྲ་ཁྱོད་ལས་གཞན་སྤྱི་ཡུལ་ཀྱང་མི་རྣམས་པའི་སྤྱན་མོང་མ་
 ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་དོ་མཆར་ཆེན་པོ་སྣེ་མེད་པ་མངའ་བ་འདིས།
 གང་དག་གདན་ས་ཆེན་པོར་མི་ལོ་སྤུམ་ཅུ་ལྷག་རིང་ཐོས་བསམ་
 ལ་འབད་བ་གཤའ་མ་བསྟེན་པས་གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་བའི་མཁས་པ་
 དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ། སྟོབ་ཆོགས་རྒྱ་ཆེ་སྦྱོང་
 ཞིང་། སྤྱི་ཕོས་གྲུས་བཀྱར་ཞུ་ཡུལ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། མགོན་
 པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་ལྔ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་གོ་བདེར་
 འཆད་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལ་འགྲན་པའི་སྒྲ་མཐའ་དག་དང་བལ་བས།
 ཆོས་ཚུལ་འཆད་ལ་དཔའ་བའི་སྤྱིས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ལྷགས་ཀྱི་
 དབང་པོ་བསྦྱོད་ལ་སྤྱིངས་པར་མཛད་པས། ས་སྟེང་འདི་ན་ཁྱོད་
 ལས་སྟེ་བ་པོ་གཉིས་པ་མ་མཆིས་པ་ནི། དེ་པོད་མཁས་སྤྱན་ཡོངས་

ལ་རྒྱུད་ལྟར་གྲགས་པས། ཁོ་པོའི་གཅམ་ཆོག་ག་ལ་ཡིན།

གཞན་ཡང་གངས་རྒྱུད་ས་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་མཆོས་སོ་ཙག་གི་རང་གཞུང་ནམས་ལའང་གཟིགས་རྒྱུ་ཆེ་བས། གསུང་རབ་དེ་ནམས་གྲུང་བསྐྱིགས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟན་པ་སྤྱི་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་གལ་ཆེ་ཡིན་ཚུལ་བརྒྱུད་མར་སྟོན་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འབྲིལ་བའི་གཞུང་དོན་གདམས་དག་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྤྱིས་བཟང་སྟོལ་བར་ཐོགས་སྤྱད་མེད་པས། དེས་སྤྱི་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོངས་ལ་དག་སྤང་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་བཀའ་བློན་སྟོལ་ཚུལ་འདི་འབྲས་ལྷན་གྱུར་ད་སྤིད་དཀའ་བར་ངེས།

ཡང་སྒྲོས་མགོན་པོ་ཉིད་ནས་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ལྷུང་རིགས་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཡ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་གསལ་བར་མཛད་པའི་གསུང་རབ་པོ་ཉི་པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་བརྗོད་དོན་དམིགས་སྤྱད་པ་དང་། རྒྱུད་རྒྱ་གཞུང་གི་དགོངས་པ་དེ་ལྟར་སོང་ཚུལ་མཐེལ་བྱིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འདོམས་པར་མཛད་པས། ཁྱོད་ནི་འཇམ་མགོན་སྤྱི་མ་དེ་ཉིད་སྤྱིར་ཡང་རང་གི་བཞེད་གཞུང་གསལ་བར་མཛད་ཆེད་རང་དེ་ནམས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་བྱོན་པ་གདོན་མི་ཟ་བ་མ་ཟད། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་འདི་ནི། ཐེག་གསུམ་རྒྱུད་སྤེ་བཞི་དང་བཅས་པའི་ཡ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཆ་ཆང་བ་ལྟ་

བརྒྱ་ཟམ་པ་གཅིག་གི་འོག་དུ་འདུས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པ་
 དང་། དེ་ཡང་སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྐུ་ལ་སོགས་པའི་དཔལ་རྒྱ་ལྡན་པའི་
 ཆོས་བརྒྱད་གཙང་མ་ཡིན་པ་གསལ་སྟོན་ནན་ཏན་མཛད་པའི་ཚུལ་
 ལ་དཔགས་ན། མགོན་པོ་མཆོག་ནི་གངས་རིའི་ལྗོངས་སུ་ཉེ་ཁག་
 བོར་བའི་རྒྱ་ལྡན་པའི་སྤྱ་སྤྱབ་བཙུན་པར་མངའ་གསོལ་ཅིས་ཀྱང་
 འོས་པར་སུ་ཞིག་བསྟོན་དུ་ག་ལ་ཡོད།

ལྷག་པར་གསུང་བ་པོའི་དགོངས་པ་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་
 དགོངས་པ་སོ་སོར་བྱེས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ཅི་རིགས་ནས་བཀའ་
 བའི་སྟེལ་རྒྱན་གྱི་བཞེད་པ་དང་། འཆད་ཚུལ་ཁོ་ནར་གཅིས་འཛིན་
 མཁེགས་བཟུང་ནས་ཡང་མི་མཛད་པར། རྣམ་དཔྱད་ཟབ་མོས་
 བསྐྱེད་བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་ལེགས་པར་དབྱད་པས་སྟོ་
 འདོགས་མ་ལུས་པ་ཆོད་པར་མཛད་དེ། སྤྱབ་པའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་
 ནི་རིགས་པས་དབྱད་བཅོད་ཡིན་པ་དང་། ལུང་རིགས་གཉིས་ནས་
 རིགས་པ་གཙོ་ཆེ་བས། རིགས་པ་ཡང་དག་དང་འགལ་བའི་ལུང་
 ཁས་ལེན་མི་རུང་བའི་ཚུལ་རྣམས། གསར་བཞེ་དང་། རང་དབང་
 སྤྱོད་པའི་སྟོན་པ་ལྟུང་བ་ཤུག་སྤྱབ་པ་རང་ཉིད་ནས་སྐྱབས་ཡངས་
 བོར་བྱེས་ཏེ་ཇི་ལྟར་གདམས་པའི་དོན་རྣམས་ཕྱག་ལེན་དུ་བསྟར་
 བས། བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་འགའ་ཤེས་དེང་རབས་

ཆོན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་གཞོན་
 བ་འབབ་ཅིང་། དུམ་དུས་གནས་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་འགྲུར་བས་དགག་
 དགོས་དབྱེད་གཞིར་གྱུར་པ་དེ་ནམས་ཆེག་ཟེན་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་
 མི་འོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་ངེན་ཆེ་སྟེ། དངོས་ཐོག་བདེན་འཆོལ་
 གྱི་ལམ་བཟང་ཉིད་ནས་དོན་ལྡན་དུ་འགྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་ཟབ་
 མོས་མ་དད་ལོག་ཏོག་བྱུང་ནས་བྱུང་སྟེ། བསྟན་དང་སྟོན་པའི་གཟི་
 བརྒྱན་ལྷག་པར་དངོས་པར་མཛད་པས། རིས་མེད་མཁྱེན་དཔྱོད་
 ལྡན་པ་ཀུན་ནས་བསྟགས་པའི་དུམ་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེས་བུ་ཆེ་མེད་
 པར་མཐོང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་འདི་ནི་མཛད་བྱུང་ལས་ཀྱང་ཆེས་མཛད་དུ་
 བྱུང་བ་ཨེ་མ་རྟོ།

དེང་རབས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པ། ཆོས་
 ལུགས་རིག་པ། ཆབ་སྲིད་རིག་པ་སོགས་ལ་མཁས་པའི་མི་སྣ་
 གྲགས་ཅན་དུམ་ཁག་དུ་མའི་ནང་ནས་ཡང་ཡང་ཆེད་གཉེར་གནང་
 ཐོག་ གནའ་དེང་གི་ཤེས་ཡོན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གསན་བཞེས་ཁོང་དུ་
 རྒྱུད་པར་མཛད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་ཤེས་བྱའི་གནས་
 ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དེབ་ཐེར་དང་། ཚུལ་ཡིག་ དུས་དེབ། གསར་ཤོག་
 རྩོན་ཆད་གཟིགས་ལམ་དུ་བརྒྱུད་མར་བསྟར་ཏེ་དུས་ཀྱི་འགྲུར་
 འགྲོས་དང་། འཕེལ་ཕྱོགས་མཐའ་དག་སྟགས་ལ་མངའ་བས། ས་

ཡི་གོ་ལ་འདིའི་སྟེང་གི་ཆོས་རིག་ཆབ་དབལ་གྱིས་མཆོན་པའི་
 གནས་ཚུལ་སྤྱི་ལ་གཞིགས་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བས། མི་རིགས་
 ལྷ་ཆོགས་པའི་མཁའ་ལྷན་རྣམས་དང་མགིན་པ་གཅིག་ཏུ་སྤྱོད་པའི་
 སྟོབས་པ་གཞེངས་སུ་བསྟོད་པའི་གདེང་དང་ལྷན་པ་ཅམ་མ་བཟད།
 དེ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་མཐུ་བཅོམ་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ་པའི་བཟོ་སྟེང་
 ཟབ་མོ་མཛད་པ་དང་། ཉང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བལྟ་སྟངས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྤྱེས་བཟང་འདོད་པ་རྣམས་ལའང་
 དཔྱད་ཆོར་ཐུགས་སྦྱང་ཆེན་པོས་མཁས་པ་མཁས་པའི་དབུས་ན་
 མཛེས་པའི་ངང་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་ཆབས་ཅིག ཉང་པའི་ཡུལ་གྱུ་
 མིན་པའི་ཤྱོགས་སུ་རང་རང་གི་པ་ཆོས་རྒྱན་འཛིན་ཐུབ་ན་བརྟན་ཆ་
 ཆེ་བའི་བསྐྱལ་མ་འབའ་ཞིག་གནང་བ་མ་གཏོགས། ཉང་ཆོས་སྤེལ་
 ཐབས་ནམ་ཡང་ལྟར་བཞེས་མི་མཛད་ཅིང་། འཛིག་རྟེན་ཁམས་
 འདིར་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གིས་མོས་ཁམས་མི་འདྲ་བའི་སྤྱེ་བོ་ས་
 ཡ་བདུན་ཅུ་ལྷག་གི་འདོད་དོན་བསྐྱབ་མི་རུས་པ་མངོན་གསལ་ལ་
 བརྟེན། ཉང་པའི་ཆོས་འདི་གང་ཟག་གྱེ་བྲག་པ་རང་རེ་ལྟ་བུར་འོས་
 འཆམས་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྤྱོད་རུས་ཀྱང་། སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཉང་པའི་
 ཆོས་འདི་ཆོས་ལུགས་ཀྱན་གྱི་ཉང་ནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཚུལ་
 བརྗོད་མི་ཐུབ་པའི་བྱད་པར་འབྱེད་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་པ་འདི་ནི་

གཟི་བརྗིད་དང་ལྷན་པ་ཡིན།

གང་གི་གསུང་བཤད་དང་། བཀའ་སློབ་རིགས་རྣམས་དབྱིན་
 བོད་སྐད་ཡིག་གང་དུའང་ཐུགས་ཐོག་ཁོ་ནས་རི་ལྟར་འཆ་མས་
 བར་རྗོད་ཆོག་སྲ་ཕྱི་གྲུང་འགྲིགས་འབྲེལ་ཆགས་ཆེ་ཞིང་། བརྗོད་
 རོན་རྟོག་འཛིངས་བྲལ་བར་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས་སྟོན་ཟབ་གསལ་
 གོ་བདེའི་ལམ་ནས་ཚུ་བོའི་རྒྱན་ལྟར་ཆད་མེད་ལྷུང་ལྷུང་དལ་གྱིས་
 འབབ་པས། སྤྲ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སུས་ཀྱང་འགྲུག་དུ་མེད་པ་ཀུན་
 ལ་གསལ་ཞིང་། མི་རིགས་སྤྲ་ཆོགས་པས་དབྱིན་སྐད་ཐོག་ནས་
 ཐད་ཀར་སྒྲིང་མོལ་བྱ་སྐབས། སྤྱི་བོ་མཆོག་དམན་དང་། མཁས་
 ལྷན་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་རང་རང་གི་རེ་བ་རི་བཞིན་སྒྲོང་
 བའི་ལམ་ནས་ཀུན་ཀྱང་ཡིད་དབང་འསྐྱོག་པར་མཛད་པ་འདི་ཙམ་
 ཡང་གཞན་དོན་རྒྱབས་ཆེ་བར་ངས།

དེ་ལྟ་བུའི་འཆད་པའི་སློབས་པ་མངའ་ཡང་ཐབས་ལ་མཁས་
 པའི་འཆད་ཚུལ་ཞིག་ནི་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཆ་རྒྱུན་གལ་ཆེར་
 གཟིགས་ཏེ། སྤྲ་ཆོགས་འགྲོ་བའི་རིས་ཀྱི་མོས་པའི་ཁམས་
 དང་། བསམ་པ་དང་། དབང་པོ་དང་། བག་ལ་ཉལ་དང་། དུལ་
 དང་དུས་ཀྱི་འཕེལ་སྤྱོད་ས། སྤྱིགས་མའི་རང་མདངས་ལས་བྱུང་
 བའི་དཀའ་ངལ་སྟོན་འཇུག་དང་། མ་དད་ལོག་རྟོག་སོགས་ཀྱིས་

བྲངས་པའི་སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་འབྲ་མིན་ངེ་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་
མཁུན་བཞིན་ཀྱང་ཀྱི་ན་བར་འདེབས་ལ། མོས་སྒོར་འཆ་མས་པའི་
གསུང་ཚུལ་གནད་དུ་ཁེལ་བའི་འཆད་ཐབས་ཅུལ་འདོན་མཛད་པར་
ཞིན་དུ་མཛདས་པས། འདིག་རྟེན་ས་ཡི་གོ་ལ་རྒྱུ་པོ་འདིའི་སྒྲེ་བོ་
གྲངས་ལས་འདས་པར་གནས་སྐབས་ལུས་སེམས་ཀྱི་སྤྱག་བསྐལ་
སེལ་ཐབས་ནས། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆེན་རྒྱལ་སར་ངེ་ལྟར་རེག་པའི་
ཐབས་ཚུལ་བར་དུ་དཔྱོད་ལྡན་མགྲུ་བའི་ལེགས་བཞུགས་ཀྱི་དགའ་
སྟོན་འབྱེད་ལ་མངའ་བརྟེན་པས། ཕྱི་མི་སྒོ་བ་ཆོགས་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་
འཕགས་ལུལ་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལར་ཆེད་བཅར་ཡང་ཡང་
ཁྱེ་མཁན་ངེ་མང་དུ་འགོ་བཞིན་པ་དང་། དེ་མིན་གསུང་ཆོས་གང་དུ་
གནང་ནའང་ཤར་བྱུང་ལུལ་གྱའི་མི་རིགས་དད་བྱས་ལྡན་པའི་མང་
ཆོགས་ཁྱི་སྤག་དུ་མ་འདུ་བ་འདི་བྱུང་།

བཀའ་ཚུལ་གནང་བའི་རིགས་རྣམས་ཆོག་འབྱུ་རེས་ཀྱང་ཐབ་
དོན་སྟོན་པ་འབའ་ཞིག་ལས། ལོ་མས་འབྲས་སྤྱི་བ་ཀྱི་རིགས་ཆ་
ཅ་མ་མེད་ལ། ནང་ཆོས་ཀྱི་ཐབ་དང་རྒྱ་ཆའི་སྟོང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་
སའི་སྟོན་འདིར་གཞན་པར་དང་། ཞི་བདེའི་ལམ་བཟང་ཐོག་ནས་
སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་པན་བདེ་དང་། ཕྱི་མའི་མདུན་ལམ། ཆབ་སྲིད་བརྟན་
བརྩིང་གང་སར་ཞབས་འདེགས་སྤྱི་བ་ཐུབ་ཚུལ་སྒྲོར་རང་ཉིད་ཀྱི་

སྒྲིང་བ་དང་། ཡིད་ཆེས། སྤྱག་ལེན་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ། གཡོ་
མེད་ལྷག་བསམ་བརྟན་པོས་ནན་ཏན་དུ་གདམས་པའི་བཀའ་རྩིས་
དང་། གཞན་དང་ལྷན་རྒྱུ་གནང་བའི་དབྱིན་ཡིག་སྤྱག་དེབ་ད་བར་
དཔར་ཐོན་ཞུས་གངས་བརྒྱ་དང་བཅུ། བོད་ཡིག་ནང་གསུང་ཆོས་
དང་། བཀའ་སློབ་སྤྱགས་བསྐྱེགས་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་བརྒྱད་ཅུ་
གྲ་དྲུག་བཅས་ཀྱི་ཡིག་འདྲི་གི་མཛད་རྗེས་ཀྱང་རྒྱབས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
བ་ཡུལ་ཁག་མང་པོའི་དཔེ་དེབ་ཆོང་ཁང་གང་དུ་བལྟས་ནའང་ཤེས་
ཀྱས་པ་འདི་ཡིན།

དེས་ན་འཆད་རྩོད་རྩིས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་སྒྲིང་
ཚུལ་འདི་ལྟ་བུ་ནི། གང་ཉིད་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་པའི་མཆོན་གྱི་
གཟི་བྱིན་ལ་བརྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་མིན་པར། ཁྱོད་ཉིད་གྲ་
རྒྱུང་དཀྱུས་མ་ཞིག་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། ཐོས་པ་ཁ་བྱིར་བལྟས་སུ་མ་
སོང་ཞིང་། བསམ་པ་གནད་དུ་ཁེལ་ལ། སྒྲིམ་པའི་བོད་རྟགས་སྒྲིང་
བ་རྩལ་དུ་ཐོན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རབ་འབྱམས་གཞུང་ལ་
ནང་བུན་ཆུད་པའི་བརྗེ་ཏའི་ཆོག་གས་ཀྱི་དབུས་ན་བརྗེད་པའི་མ་རྒྱ་
བརྗེ་ཏ་དང་། ཟུང་འཇུག་གདམས་པའི་བང་མཛོད་འདྲིན་པའི་གྲུབ་
བརྟེས་དཔའ་བོ་ཆེན་པོ་མིན་པ་སུས་ཀྱང་ཁས་ལེན་མི་ཀྱས་པ་དེ་
ལྟ་བུའི་ཆ་ནས་འཁོར་གྱི་དབུས་ན་འདྲིགས་མེད་མེད་གཤེད་རྩི་

རྒྱལ་དུ་སློབ་བཞིན་པ་འདི་ནི་ཆེས་ཆེར་མཛད་དུ་བྱུང་ཚུལ་ཁྱེན་ཐོལ་
བསྟོན་ག་ལ་འགྱུར།

ཐུགས་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི།

བྱམས་སྤྱིང་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགོངས་དོན་འཆེ་མེད་ནི་བའི་
མང་གཞི་དཀྱིལ་ཆེ། ཁོག་ཡངས། བཟོད་བསྐྱན་ལ་སོགས་པ་ཅལ་དུ་
བཏོན་པའི་གཞན་པན་གྱི་འཇུག་པ་དུས་ལས་མི་ཡོལ་བ་གཙོ་བོར་
བབུང་སྟེ། འཕྱིན་ལས་སྤྱིང་ཚུལ་བྱང་བདེན་དང་། རང་དབང་། མང་
གཙོ་འི་སློབ་ལུགས་དང་མཐུན་པར་མཛད་པ་དང་། ཐུགས་ཞིབ་ཤིན་
ཏུ་ཆགས་པས་སྟོན་ཁྱེད་ཡིག་ཆར་སྟོན་ཞིབ་བཀའ་ཁྲིལ་བསྐྱུལ་རྒྱ་
ལྷ་བུ་སོགས་ལ་དགག་དགོས་ལེགས་པར་གཟེགས་ཤིང་། འབྲེལ་
ཡོད་ལས་འཛིན་རྣམས་ལ་དགོངས་བསྐྱུར་བཀའ་བསྐྱོས་བསྐྱུངས་
སྐབས་མཐུན་ཆུབས་དང་། རྣམ་དཔྱད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་ཞིང་མཛདས་པའི་
ལམ་ནས་ཁེ་ཉིན་འབྱུང་སྤྱིད་རིགས་རྣམས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོངས་
པར་འཆར་ཏེ། གང་ཅིའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་ཅད་མཐེལ་བྱིན་ཆེས་
པས། རིང་ནས་གམ་དུ་བཅར་ཞིང་ཉེ་བར་འགྲོགས་པའི་ལས་ཀྱི་
སྟེ་མོར་གཏོགས་པ་སྟེ་འབྲེལ་ཡོད་རུང་། འཛིགས་ཤིང་ཁྱུ་པས་
སྤྱིང་ཅ་འདར་བཞིན་རང་གི་འགན་འཁུའི་སྤྱིང་ཡང་ཆ་རྒྱས་བྲལ་

བའི་ཕྱོགས་སུ་ཆས་ཏེ། ཡང་ཡང་བེམ་པོའི་བརྒྱལ་ཁྲིགས་བརྒྱང་
 དགོས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་ཁྲུང་རས་པོར་ཐོམ་འཛོག་ཤོར་བའི་
 གྲེད་བབས་རྣམས་ལ་བཀའ་ནན་ཆར་གཅོད་དང་། ལྷག་སྟོང་དཀར་
 བའི་སྤྱི་ཁྲུ་ལེགས་འགྱུར་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་གཟེངས་བསྟོད་དབྱགས་
 དབྱུང་མཛད་ཅིང་། ཡུན་རིང་ཕྲག་པར་སྤྱི་བའི་དཀའ་ངལ་རྣོག་
 འཛིངས་ཅན་གྱིས་ཟས་བཅུད་གཉིད་བྲལ་དུ་གནས་དགོས་རིགས་
 ལའང་། ཟུར་བལྟས་ལེབ་གཟིགས་ཐོག་ནས་ཤིན་ཏུ་འཇུག་པ་བདེ་
 བའི་བཀའ་སྟོབ་ཆོག་འབྲུ་གཅིག་གིས་རོ་སྟོད་ཡངས་པར་མཛད་
 རུས་པའི་དགོངས་དཀྱེལ་ཟབ་ཅིང་། ཐབས་ལ་མ་སྟོངས་པའི་འཇུག་
 པ་ཡངས་པའི་དཔེར་མཆོན་འདི་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལྷགས་
 གཉིས་འཕྲིན་ལས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་བྱད་ཆོས་མཛད་བྱུང་མངའ་བ་
 བཅས། སྟོན་པ་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་པའི་སྟོར་ནས་མདོ་ཙམ་ཁྲིས་པ་
 ལགས།

གཉིས་པ་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་བའི་སྐབས་འདིའི་ཆོས་ ཕུན་སུམ་ཆོག་གསུམ་པ་ནི།

དེང་གི་ཆར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོས་
སངས་རྒྱལ་གྱི་བཀའ་དང་། འཕགས་ཡུལ་གྱི་པཎ་གྲུབ་བཅུ་བདུན་
ཀླུ་མས་གྱིས་ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགོངས་དོན། གངས་རིའི་
ལྗོངས་གྱི་བཤད་པའི་ཀ་ཆེན་བཅུ་དང་། སྐབ་བརྒྱད་ཤིང་ཏྲ་བརྒྱད་
གྱི་གཞུང་ལུགས་ཀླུ་མ་མང་རྒྱ་ཆེའི་འཆད་ཚུལ་དབྱེས་ཕྱིན་པ་ཇི་
ལྟར་བུགས་ལ་མངའ་བ་དེ་ཀླུ་མ་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་འཆང་རྒྱ་
བའི་ཐབས་ཚུལ་ཐབ་མོར་བསྐྱེལ་ནས་སྟོན་པའི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་
རིམ་པའི་དགོངས་དོན་རྒྱ་ཆེར་བཀའ་བཞུགས་པ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་
སྐབས་དང་འབྲེལ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཕུན་སུམ་ཆོག་གསུམ་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་བའི་གནས་ ཕུན་སུམ་ཆོག་གསུམ་པ་ནི།

འཕགས་ཡུལ་སྟོ་སྟོགས་སུན་ཏི་སྟོ་ཏིའི་བོད་མིའི་གཞིས་
ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱེས་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ཀླུ་
པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དང་། དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཆོས་གྱི་སྡེ་ཆེན་

སྒྲིག་ཆང་རྩ་བ་སྟོང་། སྒྲ་འགྱུར་ནི་བྲག་གསང་སྒྲགས་ཆོས་
 འཁོར་སླིང་། དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་བཅེ་ཆེན་ཆོས་སླིང་། མཉམ་མེད་
 ཀམ་ཆང་བཀའ་བརྒྱུད་འཛིན་དཀར་བཤད་གྲ་སྒྲགས་ཆོས་བརྒྱུད་
 སོ་སོའི་བརྒྱུད་འཛིན་དགོ་འདུན་པའི་དགོན་སྡེའི་ཆོས་སྤར་ཆེ་ཆུང་
 རྣམས་དང་། བཙུན་དགོན་བྱང་ཆུབ་ཆོས་སླིང་བཅས་པར་གཉུག་
 མར་གནས་པའི་རབ་བྱུང་པོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ལྟུལ་བའི་
 བསྟན་ལ་བཤད་དང་སྐྱབ་པས་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པ་མཐར་ཆགས་
 སུ་བཙུན་གནང་མཛད་ལུལ་མ་ཟད། དེར་རབས་ཀྱི་ཆོན་རིག་
 དང་། སློབ་ཆོན་གཞན་ཁག་བསྟན་ཏེ་གནའ་དེར་གི་ཤེས་ཡོན་གྱིས་
 གཏམས་པའི་བྱི་ནང་སྒྲ་རིག་གཙུག་ལག་སློབ་སླིང་དུ་གྱུར་པའི་
 བསྟན་གནས་བྱུང་པར་ཅན་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་
 འདི་བཞིན་རབ་བྱུང་པོ་མོའི་འདུས་སྡེ་ཁོ་ནར་འབྲི་བ་ཞིག་མིན་པར།
 བྱིས་པ་པོ་མོ་གྲན་དར་གཞོན་གསུམ་ནས་ཀྱང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་
 མཆོར་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའི་སློལ་ལ་འཇུག་པར་འོས་པའི་རྒྱལ་ས་
 ཆེའི་བཞེད་པ་གཟེ་བཟླེད་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཡི་བསྐྱུལ་མས་ལམ་སྟོན་
 རིམ་པར་བསྐྱུལ་བའི་ཐུགས་རྗེས་ད་ཆ་མིག་མཐོང་ལག་བཟོ་གྱི་
 བྱུང་འབྲས་སྟོན་ཏེ་ཤེས་བྱའི་དོ་རྩ་ཡངས་པོར་འགྱུར་བཞིན་པའི་
 གནས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཡིན།

བཞི་པ་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་བའི་འཁོར་གྲོགས་ ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི།

ཡ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་བཤད་སྐབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛིན་སྐྱོར་
སྤེལ་བའི་མཐུ་ཐོབ་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་དང་། རྩེ་སྣོད་
གསུམ་དང་། རྒྱུད་སྤེའི་དོན་ལ་སྒྲོག་པ་ཐོས་བསམ་དང་། སྤྱོད་བ་
བསམ་གཏན། བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཀྱི་བྱ་བར་གྲུས་སྦྱོར་
དང་། ཉག་སྦྱོར་གཉིས་ཀྱིས་འབྲུས་པར་མཛད་པའི་རབ་བྱུང་དྲུང་
སྤྲིག་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་པོ་མོ་བྱུང་གི་སྤེ་དང་། གོས་དཀར་ལྷང་
ལོའི་སྤེ་བཅས་མཆོད་གནས་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྤེ་གཉིས་ཞེས་གྲགས་
པ་གདན་འཛོམས་པའི་ཐོག་ མི་རིགས་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་
པའི་དད་འདུས་སེར་སྐྱ་པོ་མོ་དམ་གཙང་ཁྱི་སྤྲག་བཀྲལ་བས་དད་
གྲུས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོའི་སྒོ་ནས་གང་གི་སྐྱ་ཆེ་བསྤྱིང་བའི་ཆོ་
ག་ལ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཙོན་པ་པོ་རྣམས་ནི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
ཡིན།

ལྷ་པ་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་བའི་དུས་ ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ནི།

བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཁྱིད་ཡིག་བཙུང་སྟེང་ནས་
ལེགས་པར་བཤད་པའི་ཆོས་སྒྲོག་གནང་མཛད་བཞིན་པའི་
སྐབས་བཟང་པོ་འདི་ལྟ་བུ་ལྷ་པ་བརྟན་བཞུགས་ཁེལ་བ་
མ་ཟད། ཡལོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཡུལ་བའི་དབང་པོ་མཆོག་
ཉིད་འཆར་ལོར་དགྲུང་གངས་བརྟན་ཅུར་ཕེབས་ལ་ཉེ་བའི་དུས་
ཆོས་བྱུང་པར་ཅན་འདིར་བརྟན་བཞུགས་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བའི་
སྐལ་བཟང་འཕྲོག་པའི་སྐབས་ཆེན་ནམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་སྒྲ་ན་མེད་
པ་རང་ཅག་ནམས་གྱི་ལེགས་བྱས་བཟང་པོའི་བཀོ་སྐལ་སྟོན་ཆད་
མ་ཐོབ་པ་ཞིག་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ལོ་རྒྱུས་རིང་པོ་ཤུལ་དུ་འཛོག་
པར་འགྱུར་བའང་ཡིན་པའི་དུས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བཅས། ཕུན་
ཆོགས་ལྷ་ལྷན་འདི་ལྟར་འཛོམས་པར་དགའ་དད་སྟོོ་གསུམ་སྒྲ་ལྷག་
དུ་འཕེལ་ཞིང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་གསོག་
པའི་ཆ་རྒྱན་གོང་ན་མེད་པར་གྱུར།

དེ་ནས་རྒྱབས་ཆེན་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོས་རི་ལྷར་བཀའ་
རྩོན་བསྐྱུངས་པའི་ཆ་ཤས་རྣམ་གྲངས་
བཅུར་བསྐྱུས་ཏེ་བྲུ་ན།

༡༽ ཡགོང་ས་ཡསྐྱབས་མགོན་ཡར་ཀླུ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་གསང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་བུའི་བདག་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས་
བྱུང་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་འདིའི་འཁྲོ་བ་ཀྱུན་
ལ་འབྲལ་ཕུགས་གང་སར་སྤོན་པའི་ཆེད་དུ། རང་པའི་གཞུང་གི་
བརྗོད་བྱར་གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་གམ། ཆོན་རིག་དང་། ལྟ་
བྱུང་། རང་ཆོས་ཉམས་ལེན་བཅས་པའི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་
མཛད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ནི་ལྟ་བྱུང་འབྲལ་མེད་དང་། ཆོས་དད་ཡོད་
མེད། མི་རིགས་དང་། སེར་སྐྱེ་པོ་མོ་རྣམས་དང་གཞོན་གསུམ་སོགས་
ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཆང་མས་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་དོན་དང་། སྤེར་གྱི་
མདུན་ལམ་བཟང་པོའི་ཆེད་དུ་ཤེས་གཤམ་ཆེ་ལ། གསུམ་པ་འདི་ནི་
རང་ཆོས་ལ་དད་མོས་ཡོད་རིགས་ཁོ་ནས་ཉམས་སྲུ་བྱང་བྱ་ཡིན་
པར་གདམས་ཤིང་། དེ་ཡང་རང་པ་རྣམས་ནས་གསུང་རབ་ཀྱི་
དགོངས་དོན་རི་བཞིན་ཏོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་
པའི་ཉམས་ལེན་ལ་ངོ་སྤྲོད་མེད་པར་ཆོས་ཚུལ་བཞུགས་པར་དང་།

ཕྱག་རྒྱ་ཅམ་དུ་མ་སོང་བ་དགོས་པ་དང་།

ཕྱག་པར་འདུས་སྡེ་ཁག་ནས་བཤད་བྱ་རྣམས་ལ་སྐྱབ་པ་ཡོད་
པ་དང་། སྐྱབ་བྱ་རྣམས་ལ་བཤད་པའི་སྲོལ་རྒྱན་བཙུགས་ཏེ། ཐོས་
བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཡ་མ་བྲལ་བ་འོང་ཐབས་བཀའ་ཡིས་བསྐྱལ་མ་
མཛད་ནས། “དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་བ་”ཟེར་བའི་ཤེས་
ཡོན་ལྡན་པའི་ནང་བ་ཞིག་བྱ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། ནང་ཆོས་
རྩོད་གྱི་རིམ་པ་ཡང་ཡང་ བསྐྱལ་ཞིང་། དེའི་ལས་རིམ་ཁག་མང་
གསར་གཏོད་གནང་བའི་བཀའ་བློན་ལ་བརྟེན་ནས། དེང་སང་ཆང་
མས་“ནང་ཆོས་རྩོད་“ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ངག་ལམ་ལ་བྱང་བ་ཞིག་
དང་། དེ་ལ་དོན་གཉེར་བྱེད་པའི་སྲོལ་འཇགས་བྱུང་འབྲས་མདོན་
པར་གསལ་བ་བཅས། མོས་ཁམས་སྣ་ཆོགས་པའི་རིས་མེད་སྡེ་
འགྲོ་སོ་སོར་འཆམས་པའི་ཕན་བདེའི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་འབྱེད་
པའི་རྒྱབས་ཆེན་གཟི་བརླིང་ཅན་གྱི་མཛད་རྗེས་སློན་མེད་པ་འཛོག་
གནང་མཛད་པའི་བཀའ་བློན།

(མཛད་འཁུར་ཆེན་པོ་གསུམ་ཕྱགས་འགན་དུ་བཞེས་པ།)

༡༽ མགོན་པོ་གང་ཉིད་སྐྱེ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཐོག་ནས་ད་བར་
འཛིག་ཉེན་ཁམས་འདིའི་གླིང་ཆེན་ལྗེའི་ཡུལ་གྱི་དུག་ཅུ་རེ་ལྟར་

ལན་མང་ཞབས་ཀྱིས་བཅག་སྟེ། འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་གོང་སྤེལ་
དང་། ཆོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ། གངས་སྤྲོངས་ཐོད་ཀྱི་བདེ་དོན་
བཅས། བཀོན་པོ་གང་གི་“མཛད་འཁུར་ཆེན་པོ་གསུམ་” “ཞེས་པ་
བདག་གིར་བཞེས་ནས་མཛད་འཕྲིན་སྐྱོང་བཞིན་པའི་བཀའ་ངེན་
འདིའི་མཛད་འཁུར་དང་པོའི་ཁོངས་སུ་ “ཆོས་ལུགས་ལས་བཀྲལ་
བའི་བཟང་སྟོང་” རེ། དབྱིན་སྐད་དུ་ “Beyond Religion: Eth-
ics for Whole World” (“secular Ethics”) སྐོར་ལ་
མཆོན་ བ། དེ་ནི་ད་ལྟ་རང་རེ་ཐོད་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་ལ་བྱུང་
གངལ་དེ་ཙམ་མ་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས། འཛིག་ཏེན་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་དོ་
སྒྲུང་གིན་ཏུ་འཕེལ་བའི་སྐབས་འདིར། ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་
པའི་ཤེས་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་རིམ་པ་རྒྱ་ཆེ་དེ་རྣམས་གསལ་སྟོན་ངོ་
སྟོང་དང་། སྟོ་སྟོང་ནས་བཤད་པའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཐོག་ནས་འགྲོ་བ་
མིའི་རིན་ཐང་གོང་སྤེལ་མ་ཟད། སྟོང་བཅུད་ཀྱི་ལ་སན་པའི་ལམ་
སྟོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུངས་པས། འཛིག་ཏེན་ཁྱོན་ལ་མ་འོངས་པའི་
མདུན་ལམ་གསར་པའི་བཟང་སྟོགས་ཀྱི་རུས་པ་ཐོན་པར་མཛད་
པའི་བཀའ་ངེན།

(མཛད་འཁུར་གཉིས་པ་ཆོས་ལུགས་མཐུན་འབྲེལ་སྐྱོར་ལ།)

༣༽ སྤྱིར་ན་འཇིག་རྟེན་ཁྱོན་གྱི་ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་ལྟ་
 སྐོམ་སྦྱོད་པ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ལེགས་ཆའི་སྦྱོར་བ་སྤེལ་རེས་དྲུང་དུ་
 ལེན་པའི་མཉམ་འབྲེལ་དམ་ཟབ་དགོས་གལ་ཆེ་ཞིང་། ཡང་སྐོས་
 རྒྱལ་བའི་བསྟན་ལ་སྦྱོབ་པ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་བོད་ཀྱི་ཐུབ་པའི་ཆོས་
 བརྒྱད་འཇིན་པ་རྣམས་ནས་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་མིང་དོན་
 མཚུངས་པ་འོང་ཆེད། འགལ་མེད་གྲོགས་སུ་བྱེད་པའི་སྦྱོད་ཚུལ་
 ཀྱན་སྟོམས་སྦྱོགས་རིས་སྤངས་པའི་ཐབས་ལ་གཞིལ་བར་འོས་
 པའི་བཀའ་ཡིས་བསྐྱེད་མ་ཡང་ཡང་གནང་བ་ཙམ་མ་ཟད། ཆོས་
 ལུགས་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་སྦྱོགས་མིག་དཔེར་འོས་པའི་བྱུག་ལེན་
 རྒྱ་ཆེ་དངོས་སུ་བསྟར་གནང་མཛད་བཞིན་པ་དང་།

ལྟག་པར་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་དེང་རབས་ཀྱི་ཆོན་རིག་དང་། རང་
 ཆོས་ཀྱི་ཆོན་རིག་གམ་གཞི་དངོས་པོའི་རྣམ་གཞག་སྐྱོར་ལ་བསྐྱོ་
 སྤང་རིམ་པ་མཛད་པའི་དབང་གིས་པན་ཚུན་ལེགས་ཆ་སྤེལ་རེས་
 ཐུབ་པ་མ་ཟད། དེང་དུས་ཀྱི་ཆོན་རིག་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་
 རྒྱ་ཁྱོན་རང་ལ་གཡོ་འགྲུལ་ཐེབས་པ་བྱུང་བ་འདི་རྣམས་ངོ་མཆར་
 མཛད་དུ་བྱུང་ཞིང་།

དེའི་ཐོག་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཞད་པའི་ཚན་རིག་དང་ལྟ་
གྲུབ་ཀྱི་རིམ་པའི་སྐོར་རྣམས་ཟུར་དུ་བཏོན་པའི་རིན་ཐང་ཅན་གྱི་
ཕྱག་དེབ་བོད་ཡིག་ཏུ་དཔར་བསྐྱུན་ཟེན་པ་འདི་བཞིན་སྐད་ཡིག་
གཞན་ནང་སྤེལ་བའི་ལམ་སྟོན་མཛད་རྗེས་ཐོན་བཞིན་པ་རྣམས་
ཀྱང་མཛད་འཁུར་གཉིས་པར་འབྲེལ་བའི་ནང་པའི་ཚོས་དང་དེང་
དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་ཟུང་འབྲེལ་འགོ་ཐུབ་པར་གསལ་སྟོན་ཐོག་ནས།
འཛིག་ཏེན་སྤྱིར་སྤོང་གི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་ཆེར་འབྲེད་པའི་བཀའ་བློན།

(མཛད་འཁུར་གསུམ་པ་བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་སྐྱོར་ལ།)

༤༽ གངས་ལྗོངས་བོད་ཀྱི་ངོ་བོ་མཆོན་པའི་ཚོས་རིག་
འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་ཐོག་འཆེ་མེད་དང་བདེན་གྱི་ཆབ་སྲིད་
དང་། དཔལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པའི་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་མཁོ་བའི་
ཆ་རྒྱུན་ཡོངས་རྫོགས་བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་དུ་འདུ་བས། བོད་ལྗོངས་
དུས་འགྱུར་གྱི་གནས་བབས་སྤྲུལ་རྗེས་གང་སར་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་ཁོ་
ནའི་གང་ལ་རི་ལྟར་འཆམས་པའི་ཐབས་བརྒྱ་བུས་སྐྱོང་གི་མཛད་
འཛིན་དང་། ལམ་སྟོན་ཉག་གཅིག་གི་བཀའ་བློན་གྱིས་བསྐྱུངས་པ་
འབའ་ཞིག་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ལྷག་པར་འཕགས་ཡུལ་དུ་བོད་
མིའི་སྤྱིག་འཛུགས་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ་གནས་ཡུལ་ཀྱི་གར་གཞུང་

མང་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤར་རྒྱལ་ཡུལ་ཁག་དུ་མའི་གཞུང་སྒྲེར་
 ཆོག་ས་གསུམ་གྱི་མཐུན་འགྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་གྲྭ་ཁག་དང་། བྱ་
 སྤྱུག་བྱིས་སྡེ། སློན་ཁང་། གཞིས་ཆགས། ཆུན་གསོལ་ཁང་། བཟོ་ཞིང་
 འབྲོག་གསུམ་གྱི་ལས་རིགས། དགོན་སྡེ་དང་། རིག་གཞུང་ཁང་
 སོགས་གྱི་བརྟེན་གཞི་གལ་ཆེ་དུ་མ་བཅུགས་པ་ནས། མང་གཙོ་
 ལག་ལེན་དངོས་སུ་བཀལ་བའི་ཐབས་ལམ་གསར་གཏོད་གནང་
 བའི་བར་གྱི་བཀའ་བློན་རྣམས་ནི་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་ཞིང་། ད་ཆ་
 ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐུགས་འགན་མེད་རུང་། གངས་ཅན་བོད་ཀྱི་སློན་
 མེད་པའི་དབྱ་ཁྲིད་ཉག་གཅིག་ཡིན་པའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལས་གཡོལ་
 ཐབས་མེད་པའི་ངང་བཞིན་ཡིན་པ་འདི་གཉེན་ཁམས་འདིའི་སྐྱེ་གྱུ་
 མཆོག་དམན་གྲངས་ལས་འདས་པས་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་པའི་
 གནས་བབས་ཐོག་ནས། བོད་ཀྱི་བདེ་དོན་བཟང་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་
 བའི་ཕྱི་ནང་གི་མངོན་ཉགས་ཇི་གསལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པ་འདི་རྣམས་
 མགོན་སྐུབས་སློན་མ་མཆིས་པའི་བཀའ་བློན།

༥༽ གཞན་བདེ་དོན་གཉིར་ཐུགས་སུ་བཅངས་ནས་སླ་བར་
 དགའ་ ལྡན་པོ་བྲང་གི་བཞུགས་སྐར་ངང་ལ་ངལ་གསོར་བསྟེ་བའི་
 དགོངས་པ་རིང་ནས་དོར་ཏེ། སྐབས་བཅོལ་བོད་མིའི་བསྟེ་གནས་
 རྣམས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་དུ་མར་གཞུང་འབྲེལ་ཡིན་མིན་ཅི་རིགས་

སོགས་ཀྱིས་གདན་ཁྲུ་ཁག་མང་དེ་སྟེད་ཅིག་ལ་ཞབས་བཞོད་ལུ་
གུ་རྒྱད་འབྲེལ་ཐོག་ནས། གྲོས་ཆོགས་ཁང་དང་། ཆོས་སྤྱི་ཀྱི་
མཛད་གཙོ་རྣམ་པ། ཤེས་ཡོན་མི་སྣ། གལ་ཆེད་ཆོགས་འདུ། ཆོས་
ལུགས་ཁག་གི་ཆོགས་པ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་མིའི་རིན་ཐང་གོང་སྤེལ་
ཆེད་དང་། ཆོས་ལུགས། རིག་གནས། དཔལ་འབྱོར། ཆབ་སྤྱི་ཅི་
རིགས་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་རི་ལྟར་འཆམས་པའི་བསྐྱེད་མ་གནང་
ཆེད་གསུང་བཤད་དང་། ལམ་སྟོན། དབུགས་དབྱུང་། དགོངས་
འཆར། རྩི་བ་རྩི་ལན། དགོངས་བསྐྱུར། གསུང་ཆོས་འཆད་སྤེལ་རྒྱ་
ཆེ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དོན་གཉིས་ལྷན་ཀྱིས་འགྲུབ་པར་མཛད་པའི་
བཀའ་བློན།

༦༽ བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་སྟོན་པ་མཐར་སོན་
རྣམས་ལ་“དགེ་བཤེས་“ཞེས་པའི་མིང་རྟགས་ཐོག་ནས་གཟེངས་
བསྟོད་གནང་སྟེ་འདི་བཞིན་རབ་བྱུང་བཅུན་པ་ཁོ་ནས་བདག་ཏུ་
བཟུང་འོས་མིན་པར་གཟིགས་ནས། རབ་བྱུང་བཅུན་མར་“དགེ་
བཤེས་མའི་“མིང་གནས་སྟོད་ལེན་ཏང་བདེན་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཟང་
པོ་གསར་གཏོད་དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཁོངས་སུ་དགེ་སྟོང་
མའི་སྟོན་རྒྱན་སྤེལ་བར་མཐུན་འགྱུར་མཛད་མུས་ཐོག་ནས་འབྲ་
མཉམ་ཏང་བདེན་སྟོན་པའི་ཤིང་རྟའི་སྟོན་འབྱེད་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་

བཀའ་འདྲིན།

༡༽ སློབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་ཆོས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་དེང་རབས་ཀྱི་
 ཅིས་རིག་དང་། ཚན་རིག་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་བྱར་རིགས་ལམ་ཀྱི་
 འགྲོས་ལྟར་ཉགས་བསལ་གཏོང་སྟེ་གསར་གཏོད་ལ་བརྟེན་ནས་
 སློ་བྲོས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་སྤེལ་བར་མཛད་ཅིང་། གཞིས་ཆགས་ལྟ་
 བུའི་ཁོངས་ཀྱི་བྱིམ་པ་པོ་མོ་ཁག་རབས་ཆོས་གྲུང་རིགས་ལམ་བཟོ་
 བྱེད་དང་། ཉགས་བསལ་གཏོང་བའི་ལམ་ལ་དོ་སྣང་འཕེལ་སྤུས་
 འདི་རིགས་སྒོངས་ཐུན་སེལ་བྱེད་བྱེད་བར་འཕགས་ཆོས་ལམ་སྟོན་
 མཛད་པའི་བཀའ་འདྲིན།

༢༽ བོད་ཀྱི་མང་ཚོགས་འདུ་འཛོམས་ཁག་དང་། ལྷག་པར་
 ཆོས་སྡེ་དགོན་ཁག་གི་ཆོགས་རྒྱུ་དུ་དམར་ཟས་སྤངས་པའི་
 དཀར་སྦྱང་གི་འཆོ་བ་ཁོ་ནར་རོལ་ཏུ་བཅུག་གནང་མཛད་པ་དེ་ནི་
 སློག་ཆགས་གངས་ལས་འདས་པར་མི་འཛིགས་སློག་གི་སྐྱབས་
 སྦྱོར་སྒྲ་ན་མ་མཆིས་ཤིང་། འསྟོད་བསྟོན་ལའང་སྤྲོ་བ་དང་། རྒྱང་
 བ་སངས་རྒྱས་པས་སེམས་ཅན་ལ་འཆོ་བ་སྦྱང་བའི་ཉམས་ལེན་
 དོན་ཁེལ་བྱེད་ཚུལ་མིག་མཐོང་ལག་བྱེན་བུམ་པའི་དོ་སྟོད་ལུལ་དུས་
 གནས་སྐབས་དང་མཐུན་པའི་ལམ་སྟེན་གསར་གཏོད་དཔེར་འོས་
 སྒྲ་ན་མེད་པ་གནང་བའི་བཀའ་འདྲིན།

༤༽ ཡགོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཆོས་སྐབས་སུ་ཞལ་འདེབས་
 ལུལ་རིགས་བྱང་སོང་གསལ་བསྐྱགས་ཞུ་བ་ཅུག་སྟེ། ཆོས་ཀྱིས་
 དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་མི་རུང་བའི་སྐར་མ་འཛིན་ནན་ཆེ་རྒྱན་
 ཆགས་སུ་མཛད་པ་དང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ཉིད་ནས་ཀྱང་གསུང་
 ཆོས་གནང་བའི་འབྲུལ་བ་གཏན་ནས་མི་བཞེས་པ་མ་ཟད། རྒྱན་
 དུ་འདས་གསོན་གཉིས་ཀྱི་དད་འབྲུལ་བྱང་རིགས་རྣམས་ཀྱང་
 ཉེན་བཞེངས་དང་། བསྟེན་བཀུར་ཁོ་ནར་མི་གཏོང་བར། གཙོ་
 ཆེར་འཛིན་ཉེན་ཁམས་འདིའི་སྟོད་བཅུད་ཀྱི་རྒྱད་ཆོགས་སེལ་བ་
 དང་། ཉམ་ཐག་དབུགས་འབྱེན། ལུགས་བྱང་སྤྱི་ཆོགས་བདེ་དོན་
 ཐོག་ཏུ་སྤྱིན་གཏོང་གནང་བཞིན་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་གྱིས་སྟོབ་པར་
 འོས་པའི་ལེགས་མཛད་རྒྱལ་ཆེན་བྱད་འཕགས་དཔེ་རྒྱུ་འོས་
 པའི་བཀའ་བྱིན།

༡༠༽ གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱིས་སྐྱབ་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཁོ་ན་འཛིན་ཆེ།
 མཐའ་ཡས་དཔུས་ལོང་འགྲོ་བའི་གཞན་དོན་ཉི་ཆེ་བར་འགྱུར་བས།
 གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་ངེ་ལྟར་བྱགས་མཆོག་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ལས་
 མ་གཡེལ་བར། རྒྱལ་སྐྱོད་ཀྱི་སྟོད་པ་འབའ་ཞིག་སུ་མེད་དུ་བཙོན་
 པ་གནད་ཀྱི་དོན་པོར་གཟིགས་ཏེ། འདི་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གི་སྐད་ཡིག་
 དང་། གནའ་དེང་ཀུན་ལ་བྱུང་བའི་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་

ནས་ལུགས་གཉིས་གང་ལ་ངེ་ལྟར་འཆམས་པའི་གཞན་པར་རྣམ་
 བར་རྒྱ་ཆེར་སྐྱོང་བའི་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཇུག་པ་ལེན་དུ་
 ཡངས་པར་མཛད་ཕྱིར་གསང་གསུམ་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འདི་ལྟར་
 བསྐྱངས་པ་ནི། ཡ་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་བྱེད་གོང་རིམ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་
 འཕགས་པོད་གཉིས་ཀྱི་པཎ་བྱུང་ལུས་ཀྱང་བདག་གིར་མཛད་པ་མ་
 བྱུང་བའི་ངེས་པ་དོན་ལྡན་ཀྱི་རིས་མེད་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཚོད་
 མེད་སྤར་བྱུང་ད་སྤིད་དཀའ་བ་ཞིག་གི་ཚུལ་དུ་འཆོ་ཞིང་གཞེས་
 པ་འདི་ནི་བདག་སོགས་བསོད་ནམས་རེ་ཆེ་སྟབས། ཕྱི་ནང་གི་མི་
 རིགས་དཔྱོད་ལྡན་ཡོངས་ཀྱིས་དབྱུད་ཞིབ་ངེས་པ་རྟེན་ནས། ད་
 བར་ནོ་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཞེངས་རྟགས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དུ་
 མའི་གཞུང་དང་། གཙུག་ལག་སློབ་ཆེན། ཆོགས་པ་ཁག་ནས་གུས་
 བཀྱར་དང་། མཆོན་གཞོས། རྟགས་མ་སོགས་ཀྱིས་ཆེ་བསྟོད་བྱངས་
 ཉིས་བརྒྱ་ཙམ་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་པ་སོགས། ཁྱོད་ཀྱི་མཛད་པའི་
 བྱེ་བྲག་ངེས་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་ན་རིམ་རྣམས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་
 འཕགས་པོད་རྒྱ་སོག་ཡུལ་གྱུ་ཙམ་དུ་རྒྱས་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་ཆེར་
 ཁྱབ་གདལ་དང་། གཞི་བརྟེན་ཆེ་ལ། དོན་སྤྱིང་ལྡན་པས་བསྟན་འགྲོ་
 སྤྱི་བྱེའི་པན་བདེའི་གསོས་སྟན་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་། གངས་ཅན་
 པོད་མི་ཡོངས་ལ་འཛིན་ཉན་ཁམས་འདིའི་སྤྱི་པོ་ཀུན་ཀྱི་ཁྱོད་དུ་

མགིན་པ་གཟེངས་སུ་མཐོ་བའི་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་སྒྲ་ན་མེད་
པ་ཞིག་ཀྱང་སྤྱན་པར་མཛད་པ་སོགས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་དོན་
ཡོངས་ལ་ཕུལ་བྱུང་གི་མཛད་པའི་ཕྱག་རིས་རྒྱ་ཆེས་བསྐྱེད་ས་པའི་
བཀའ་བློན་ཆེ་ཤོས་སུ་གྱུར་པ་བཅས་ནི། བཀའ་བློན་ཀྱི་ནུས་གྲངས་
བཅུ་རུ་བསྐྱེད་པའི་དབང་དུ་ཞུས་པ་ལགས།

དེས་ན། ༡༩༥༩ ལོར་ཡསྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་བྱང་རྩོ་
རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་འབྲས་སྤྱངས་སྒོ་མང་གྲུ་ཆང་དུ་ཆོས་
ཞུར་འདུས་ཆོགས་སེར་སྐྱ་བཞི་སྟོང་སྟོར་ལ་ལམ་རིམ་བཀའ་ཆོས་
སྟོལ་སྐྱབས། “ཡགོང་ས་སྐྱ་བླེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་འདི་
བོད་མི་སྤྱི་མཐུན་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་སྟོབ་ན། ཡརྒྱལ་དབང་དག་
འདུན་གྲུབ་དང་། ཡརྒྱལ་མཆོག་ཡུལ་པ་ཆེན་པོ། ཡརྒྱལ་དབང་
བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་གསུམ་བཟོ་མས་པའི་སྐྱ་ཡོན་དང་། མཛད་
འཛིན་ལས་སྟག་པ་ཞིག་འོང་བར་ངེས།” ཞེས་མ་འོངས་སྟོན་
གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་གནང་བ་དེ་ལྟར་ད་ཆ་མཛོད་སུམ་ཆད་གྲུབ་
དུ་གྱུར་པར་སུས་ཀྱང་བསྟོན་དུ་མེད་པ་འདི་ལགས་སོ།།

དེ་ནས་ཡང་སྒོ་སྤྱོད་གཤམ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ འབྲེལ་བའི་བཀའ་ཤིན་ལ་མཆོལ་ན།

ཡུལ་མཆོག་སྐྱེས་པའི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོས་ (༡༥༡༩ ་
 . . ༡༩༡༩) མ་འོངས་སྒོ་སྤྱོད་གཤམ་སྤྱོད་ནས་དཀའ་བཅུ་གྲགས་
 བ་རྒྱ་མཆོ་ (༡༥༢༣ . . ༡༩༣༡) ལུ་བ་དེ་ལ་དབྱུང་འགྱུར་འཆང་
 རས་རང་གི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་དོན་སྒྲིང་བར་བྱེད་ལོག་དགོས་པའི་བཀའ་
 ཡི་ལུང་གིས་མངགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲེལ་ཡུལ་རང་ལ་བྱེད་
 ལོག་གནང་སྟེ། བྱམ་གི་གཤམ་འོག་ཅིག་ཏུ་སྐྱབ་པ་ཡུན་རིང་མཇེད་
 བས་“བྱམ་གཤམ་སྒྲ་མ་“ཞེས་པའི་མཆོལ་ཆགས་ཤིང་། “མེར་དགོ་
 བྱ་སྒྲིང་”ཞེས་པའི་ལུང་ཆོན་འདབས་འབྲེལ་བའི་ནང་འབྲེན་ལས་
 རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བས། རྗེས་སུ་ས་སྤྱོད་དེ་ནས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་
 ཏེ་”བྱམ་གཤམ་”ཅེས་པའི་ཡུལ་གྱི་འདིའི་སྤྱི་མིང་གསར་དུ་གྱུ་
 བར་གྲགས་པ་ལྟར། ༡༩༣༡ ལོར་གོང་གསལ་བྱམ་གཤམ་ཡུལ་སྐྱབས་
 མགོན་སྐྱེས་པའི་དོ་དཀའ་བཅུ་གྲགས་པ་རྒྱ་མཆོས་གདན་ས་ཐོག་
 མར་བཏབ་པ་ནས་བྱམ་གཤམ་སྐྱ་སྤེ་མི་སྤེ་གཅིག་གྱུར་བྱུང་བར་
 བརྟེན་ན། འདི་ལོ་ ༡༩༣༩ བར་དུ་མི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་གོ་
 གསུམ་སོང་བའི་རིང་དེར་བོད་རྒྱ་ཏོར་སོག་གི་སྒྲ་དཔོན་ཅི་རིགས་

དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེས་སྤང་ན་རིམ་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་དབྱུང་
 ཐག་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བས་ཆོས་རིག་ཆབ་དཔལ་སོགས་ཀྱི་
 ལེགས་ཆོགས་འཕེལ་བ་དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཡ་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་
 ཀྱི་གྲུབ་ཆ་རང་ཡིན་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་བཀའ་ངེན་བསམ་
 བརྗོད་ལས་འདས་ཤིང་།

དེ་ཕྱིན་བྲག་གཡལ་ཡ་སྐབས་མགོན་ཉི་མོག་ཐུ་ནོ་མིན་ཉན་སྐྱེ་
 སྤང་གོང་རིམ་ཁག་དང་། སྤང་བྱེད་གོན་སྒོད་བཅུད་ཀྱན་ནས་
 ཆོས་སྤྱད་དཔལ་འབྱོར་དམག་དང་བཅས་པས་གཞུང་ས་ཆེན་
 བོར་སྤྱི་ཁྱུ་སྤྱེས་མི་དམན་ཅམ་བསྐྱབས་ཏེ། གཞུང་འབངས་དམ་
 ལར་གཅིག་གྱུར་དུ་གནས་པ་ཡིག་ལམ་ཁག་དུ་རྩི་ལྟར་གསལ་
 བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྤང་བ་རིང་པོ་རྣམས་ཀྱང་གངས་ལྗོངས་པ་སྐྱེ་
 དང་། ལྷག་པར་བྲག་གཡལ་བའི་མི་རབས་གསར་པ་རྣམས་ནས་ངོ་
 ཞེས་དགོས་ལ། བརྗོད་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན།

གུས་འབངས་སྤྱིར་ལ་མཆོན་ནའང་། ༡༩༥༩ ལོར་བློས་
 ཁྱོལ་སྐབས་སུ་དམིགས་བསལ་ཐུགས་རྗེའི་གཟིགས་པ་དམ་
 བོས་ཆིབས་ཞབས་སུ་ལྟན་བཅར་འོས་ཚུལ་ཤེབས་པ་ནས་
 བཟུང་། རིམ་བཞིན་གསེར་ཞལ་ཡང་ཡང་མཇལ་བའི་གོ་སྐབས་
 བསྐྱལ་ཞིང་། ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་ངེན་རྒྱ་ཆེར་ནོད་པ་ཅམ་

མ་ཟད། ཞར་བྱང་དེང་རབས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་སྣ་ཚོགས་བསྐྱལ་
བའི་བཀའ་ངེན་དང་། ཟང་ཟེང་གི་མཐུན་འགྱུར་སོགས་ཀྱི་རྗེས་
བརྟེན་གཟིགས་པས་གཡོ་བ་མེད་པས་སྦྱིད་སྦྱལ་ཁྱེ་སའི་དཔོན་པོ་
དང་། རྒྱགས་སྟོགས་བཤད་ས་པ་མའི་དཔེ་ལྟར་འདི་བྱི་གཉིས་ཀའི་
སྦྱབས་གནས་དམ་པར་གྱུར་ཏེ། གཞན་ངེང་མི་འཛོག་པའི་ཐུགས་
རྗེའི་ངེན་ལན་ཆ་ཅམ་ཡང་གཞལ་བར་མི་རུས་པ་ཡིན།

(དོལ་རྒྱལ་ཤུགས་ལྡན་སྒྲོར།)

དེ་ལྟ་བུའི་ལྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ལོར་བུའི་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་
འཕྲིན་གྱི་ཁོངས་སུ་ལྒྱལ་བསྟན་སྦྱི་དང་བྲེ་བཀ་འཛོན་སྦྱང་སྤེལ་
ཚུལ་ལ་དག་ཐེར་དང་། མ་ལོར་ལམ་སྟོན་བརྒྱད་མར་བཀའ་ངེན་
བསྐྱངས་པའི་ཆ་ཤས་སུ། བྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ཅམ་ནས་དོལ་རྒྱལ་
ཤུགས་ལྡན་བསྟན་གསོལ་སྒྲོར་ལ་བསྐྱེད་པས་བཅད་བདར་གསུམ་
གྱིས་ལེགས་པར་བརྟགས་དབྱེད་གནང་བའི་འབྲས་བུ་ལྟ་བུས་
རྗེ་ཡོངས་འཛོན་ཁྱི་བྱང་རྩོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོར་བཀའ་བསྐྱོས་
དགོངས་མཐུན་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་བྱས་ན་ཁེ་ལས་
ཉན་ཆེ་བར་གཟིགས་ཚུལ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་གྱི་རྗེས་འབྲུག་
ཡོངས་ལ་གསལ་བཤད་ལམ་སྟོན་རྒྱན་བསྐྱང་གནང་བའང་ཚུད་

ཅིང་། སྐབས་འདིར་སྒྲང་དོར་རི་བྱེད་རང་དབང་ཡིན་ཚུལ་གསུངས་
 བ་མ་གཏོགས། དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་བྲལ་
 ཐེབས་རིགས་མེད་པས། སྒྲར་ཐུས་བསྟན་གསོལ་རང་དབང་དུ་
 སྦྱོད་མཁན་ད་དུང་ཡང་ཡོད་ཐུས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར། དེ་ལྟ་ནའང་
 ལུང་རིགས་སྤྱོད་བ་གང་གི་ཐད་ནས་གཞུར་གནས་སུས་ཀྱང་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གི་ལམ་སྟོན་དེ་ལ་ཐེ་ཆོས་དང་། བསྐྱར་དབྱེད་མ་དགོས་
 པར། སྒྲང་སྒྲང་ཚུལ་བཞིན་ཁྱེའོས་དེ་ནི་དབང་རྒྱལ་དད་པའི་རྗེས་
 སུ་འབྱང་བའི་ལྟ་ཚུལ་ག་ལ་ཡིན།

དེས་ན་བོད་ཕྱི་ནང་གི་རང་རིགས་པལ་མོ་ཆེས་ལམ་མ་ནོར་
 བར་ཁྱགས་པའི་ཁོངས་སུ་གཞིས་བྱེས་བྲག་གཡལ་སེར་སྐྱ་མི་
 དམངས་བྱིངས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱང་ཐོམ་ཁ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་པ་
 དབྱིངས་ཆོད་ལགས་ཀྱང་། ད་དུང་ལོག་པའི་ལམ་དུ་འབྱུན་རིགས་
 ཡོད་འདུག་པར་སྒྲོ་པམ་ཆེན་པོས་དེ་རིང་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་
 བཅོད་བཞེས་འོང་བའི་གསོལ་འདེབས་དང་ཆབས་ཅིག་འདིའི་སྐྱོར་
 སྒྲིང་སྒྲོང་བྱར་ཅམ་ཁྱེའོག་པའི་གནང་བ་ཁྱེ་རྒྱ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ཆོག་སྟོང་དགུ་བརྒྱུ་ཉེ་ལྷ་ཅ་གངས་ཅམ་ནས། དུས་འགྱུར་
 ཉམ་ཉེས་མ་བྱུང་བར་གྱི་མི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཡས་མས་ཁོ་ནའི་རིང་དེར་
 བྲག་གཡལ་ཁུལ་གྱི་དགོན་ཆུང་དང་། སྐར་པ་ཁག་ནས་དོལ་རྒྱལ་

བསྟེན་པ་མ་གཏོགས། གདན་ས་མ་དགོན་དང་། འཁོར་གཉིས་
 གྱི་ཆོག་ཆེན་དང་། ཅེ་ཤོད་ཀྱི་བསེའུ་མགོན་ཁང་ཁག་ནང་
 རོལ་རྒྱལ་གྱི་ཉེན་ཉར་རིགས་དང་། བསྐྱང་གསོ་ཆོག་འདོན་བྱ་
 སྲོལ་ཅ་བ་ནས་བྱུང་མེད་པ་ང་རང་གིས་གཙུག་པའི་བྲག་གཡབ་
 པའི་མི་རབས་རྒྱ་བ་ཆང་མའི་མིག་མཐོང་ལག་ཟེན་ཡིན་ནའང་།
 གྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལྷོ་རྒྱ་བོད་དུ་“ཆོས་སྒྲོ་”ལྷོ་རྒྱ་བོད་ཆོག་ཆེན་
 གཉིས་སུ་འདྲེན་རོལ་རྒྱལ་བསྐྱང་གསོ་འདོན་སྲོལ་ཞིག་སྤེལ་སྤྱད་
 འདུག་པ་དེ་ནི། དེ་ལྟར་“བྲག་གཡབ་མི་གཅིག་ལྟ་གཅིག་”ཏུ་བྲག་ས་
 པའི་སྒོན་བསྟེན་སྤྱང་མ་བྱུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསེའུ་གིས་གོ་མ་
 ཆོད་པའི་འདོན་ཚུལ་རང་སྤྱང་གང་བྱས་སྤྱང་མེད་གསར་གཏོད་འདི་
 བྱུང་འདུག།

རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་གཞུང་གི་ཅ་ཁྲིམས་དོན་ཆོད་སུམ་ཅུ་ལོ་
 བྲག་པར། ཆོས་དད་བྱེད་མིན་གཉིས་དང་། དེ་ལ་དགག་བྱ་བྱེད་པ་
 གསུམ་གར་རང་དབང་ཡོད་པར་གསལ་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རོལ་རྒྱལ་
 བསྟེན་མིན་གཉིས་དང་། དགག་བྱ་བྱེད་པ་གསུམ་གར་རང་དབང་
 ཡིན། ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་ལྟར་པའི་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་
 མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་འོག་ཀྱང་དབྱང་དང་། བྱུང་ཁན་ཏང་
 གི་སྲིད་བྱུས་དོ་མའི་ཐོག་ནས་རོལ་རྒྱལ་རྒྱུ་འབྱུང་བར་དམིགས་

བསལ་རྒྱལ་སྒྱུར་ཡོང་མི་སྲིད་ནའང་། ས་གནས་ལས་བྱེད་ཁག་
གིས་འཕམ་སྒྲིང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོར་བྱེད་སྤྲོགས་ཅི་རིགས་
སྲིད་མོད། རིང་མིན་པེ་ཅིན་གཞུང་ནས་དབྱུང་ཞིབ་ཡོ་བསྐང་གནང་
རྒྱུ་གོར་མ་ཆག་ཅིང་། འབྱུང་འགྱུར་བོད་རྒྱ་མཐུན་འབྲེལ་ལེགས་
ལམ་ཐོག་ནས་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་གོང་ས་མཆོག་གི་དགོངས་
པའི་རྒྱལ་སྒྱུར་གཙང་མར་འགྲོ་བའི་དར་ཆ་མཐོན་པོར་སྐྱེང་བར་
ངས།

དོལ་རྒྱལ་བསྟན་པའི་དབང་གིས་མང་ཆོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་
དཔུགས་ཚུལ་སྤྱོད་བ་མངོན་གསལ་དུ་གྱུར་པའི་ཁར། དེའི་དབང་
གིས་འཛིག་ཉེན་སྲིད་དང་། བྱེད་པར་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་གཉན་
འཕང་ཅན་གྱི་དུས་འདིར་ཤིན་ཏུ་བཀའ་བློན་ཆེ་བའི་ལ་གོང་ས་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་སྦྲད་འདོགས་
འགལ་ཆར་བཟུང་སྟེ་མཆོན་སྦྲད་ཞུ་བ་འདིས་ནི་བསམ་ཤེས་བོད་
མི་ཡོངས་ཀྱི་སྦྱང་ལ་དུག་མདའ་ཐོག་པ་དང་མཚུངས་པར་གྱུར་ཏེ།
སྤྱི་ཆོགས་བཏན་བཞེང་ལ་གཞོན་སྦྱོན་གྱི་གཞི་རྩར་སོང་བའི་དངོས་
ཡོད་བྱང་བདེན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་སློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་
ཞིག་ཡིན་ན་ངོས་ལེན་དགོས་པ་མ་གཏོགས། དེ་ལ་ལོག་འབྲེལ་བྱ་
ཐབས་གལ་ཡོད།

དེས་ན་ངོས་ནས་རང་ཡུལ་བྲག་གཡལ་ཁུལ་དུ་སྤྱི་ཚོགས་
 བཏྱ་བསྐྱོང་འོང་བར་ཚང་མས་མཉམ་རུབ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་
 ལོ་མང་བཏོན་པ་ཁག་དང་། གུས་པ་སྒྲེར་ནས་སྤྱི་ལོ་ཆིག་སྟོང་
 དགུ་བརྒྱ་དགུ་བརྒྱ་གོ་གཉིས་ལོར་དོལ་རྒྱལ་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་རྒྱ་
 མཚམས་འཛོག་གཙང་མ་ཐེན་པའི་གསལ་བཤད་སྤྲ་རྩེས་སོང་བ་
 རྣམས་ལ་འང་བྲག་གཡལ་ཁུལ་ནས་སྒྲོ་སྒྲུར་སྒྲ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲེལ་
 བརྗོད་ཅི་རིགས་བྱེད་ཐུས་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་ནི་བདེའི་འགལ་རྒྱུན་ལ་
 བཏེན། ད་ནས་འཆལ་གཏམ་དེ་རིགས་སྟེལ་མཚམས་གཙང་འཛོག་
 དགོས་པ་དེ་རིང་སྤྲར་ཡང་ནན་ཏན་བརྗོད་ཀྱིན་ཡོད།

སྒྲོ་མིག་དོག་པོ་དག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་རྒྱ་ལ་སྤྱིས་ཆེན་
 གོང་མ་འགའི་རྣམ་ཐར་འཛོན་སྦྱོང་ཡིན་ཁུལ་དུ་སྒྲོ་མ་མཁན་སྤང་
 ཡང་། དམ་པའི་མཛད་བཟང་རྒྱབས་ཆེ་རྣམས་ཀྱི་རྩེས་སྤྲ་སྒྲོ་བ་
 རྒྱགས་སྟེང་སྟོང་དེ་ཅུ་མེད་པར། སྤང་ངོར་ཐུན་ཀ་ཅན་གྱི་མཛད་
 པ་ཐུན་ཆོགས་ཅི་ཡང་འབྱུང་སྤིད་དེ་དག་རྣམ་ཐར་གྱི་གཙོ་བོར་
 སྒྲོག་པའི་ངན་བྱས་ངོམ་ཁྱེར་དག་ནི། བསྟོད་མ་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་
 བསྟོད་པ་ལས། སྤང་ཤེས་པ་ཞིག་གིས་སྤང་ན་དགའ་བའི་ངག་
 སྒྲོས་བདེན་དོན་དུ་འབྱོལ་བར་བྱས་པར་སྤང་ཞིང་། སྤྱིས་ཆེན་དམ་
 པ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡིན་ན། རྩེས་འཇུག་རྣམས་ལ་ཁྱོད་ཚོས་རང་རེ་

བོད་ཀྱི་མེ་ཉེག་གང་ལ་ཐོག་བའི་ལྷ་སྐལ་གཅིག་དུ་འཕགས་མཆོག་
 སྐུ་རས་གཟིགས་ཉིད་འཛིག་རྟེན་འདིའི་མི་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་སྐྱེ་
 བོ་ས་ཡ་མང་ཐོས་གུས་བས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་བའི་སྟོན་པ་ཆེན་
 བོར་འཆོ་ཞིང་གཞེས་པ་འདི་ལ་འགལ་སྒྲུབ་པ་དེ་ལེགས་འདུག་
 ཅས་དགེས་པའི་གསུང་གི་དབུགས་དབྱུང་མི་ཐོབ་ངེས་ཅན་བྱུང་
 བལྟས་ལེབ་མཐོང་ཡིན་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་གྱེན་ལྡན་ག་
 ལུ་བའི་ཅིང་སྐྱོད་དེ་ལ་ཞོངས་པ་ཆེན་པོས་སྤྲུགས་འགྲོད་མི་བཟད་
 པ་གནང་བར་ཁག་ཐེག་བྱས་ཤིང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་སྒྲ་མ་དེ་ནི་དགེ་
 བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་སྤྲིག་གྲོགས་
 གང་ཡིན་དེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་སྟེངས་རྒྱ་གདོན་མི་བ་བ་ཡིན་པས།
 དོན་དུ་བལྟན་པ་ཆགས་འཛིག་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མིན་ལ་སྤྲུག་པ་ལྟ་
 བུའི་འགན་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚོངས་པས་རང་གི་སྒྲ་མའི་
 དགོངས་པར་རྒྱབ་གཏོད་བྱས་ཏེ། ཞབས་ལ་ཐག་པ་བཏགས་ནས་
 མར་འཐེན་གྱིན་ཡོད་པ་ཤེས་ན་ལེགས།

མདོ་དོན་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་གཉིས་ནས་སྒྲ་མ་འདེམས་གལ་ཆེ་
 ཚུལ་མར་མི་ཡབ་སྐས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། རྒྱུད་སྡེ་དགོངས་
 འབྲེལ་དང་བཅས་པའི་གཞུང་ནས་གསལ་བ་བཞིན། རིགས་པས་
 གྲང་དཔོག་པར་བྱས་ན། སྒྲ་མ་དང་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་རྒྱལ་

བཅན་ལ་སོགས་པ་འདེམས་ཁ་གང་འོས་དཔྱད་པ་ཅམ་ཡང་བྱ་མི་
དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་བས་ཀྱང་ནས་སྒྲོས་ག་ལ་དགོས།

གང་ལྟར་བྲག་གཡབ་ཁུལ་དུ་ལྷ་ལྷང་ནང་འབྲེ་ལག་རྒྱུང་མཁན་
དག་ནས་འཆལ་གཏམ་སྒྲེལ་བ་དང་། སེར་སྐྱ་ཉུང་ཤས་ཞིག་གིས་
“ཤུགས་ལྡན་ཆོགས་པ་”ཟེར་བ་བཅུགས་ཏེ། འོན་དུ་དམ་ཆོག་
ལར་རྒྱར་གཞོད་པའི་སྐྱེ་ཆོགས་ཞོ་ཆགས་ཁྲག་དབྱུགས་བྱེད་པ་
ནམས་ནི་ནང་ཁུལ་འགལ་རྒྱུན་འབྱུང་གཞི་ཡི་ཐུག་གི་རང་བཞིན་
ཅི་ལ་མིན། ལར་ནས་རང་རེའི་ཐུན་མིན་སྒྲོན་བསྐྱེན་སྐྱང་མ་བསེ་
ཁབ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གཉིས་ཀའི་
སྐྱང་མ་དང་། ལྷ་སྐྱ་གཞི་བདག་རྒྱལ་བཅན་གང་འབྲེ་ཞིག་ལའང་
མིས་པར་སྐྱང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་ཤིང་ཏེ། དེའི་ཆེད་དུ་ཆོགས་པ་
བཅུགས་དགོས་བྱུང་བ་ལོ་རྒྱས་ནང་མ་གྲགས་པ་ཞིག་ཤུགས་ལྡན་
ལ་ཆོགས་པ་འཇུགས་དགོས་བྱུང་བའི་ཞན་ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་
དོན་གང་ཡིན་གསལ་བར་བྱས་པ་རེད།

ངོས་རང་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་། ལས་ལྷང་གི་དབང་ཆ་དཔེ་དེ་
བྱུང་། རང་ལུལ་མི་མང་གིས་སྒྲོ་གཏད་བཅོལ་བ་དེ་ལ་བསམས་
ནས། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་བྲག་གཡབ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་བྱིངས་
ཀྱི་རེ་བ་དང་། བསམ་སྒྲོ་མཆོན་ཀུས་པའི་སྐྱོབས་པའི་ཐོག་ནས། ད་

རེས་ཚང་མའི་མགིན་ཆབ་ཁྲུས་ཏེ། བསྟན་དོན་ལར་རྒྱ་གང་ལའང་
 མི་འོས་ཤིང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་པ་དང་། རང་
 ཡུལ་དུ་གཞུང་ཆེན་སློབ་གཉེར་ཆད་ལྡན་ཡོད་པའི་རིས་མེད་དགོན་
 སྡེར་གྲུ་བཙུན་སྟོང་ཚོ་གསུམ་ལྷག་བཟལ་བའི་བཤད་སྒྲུབ་འཆད་
 ཉན་གོང་དུ་འཕེལ་བཞིན་པ་འདི་ལ་འགལ་རྒྱུན། ཡ་རྒྱལ་དབང་སྒྲུ་
 བློང་རིམ་པའི་བཀའ་ཁྲིན་ལོག་འཇལ་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་བབས་རྣམས་
 ཀྱིས་ད་ལྟའི་བྲག་གཡལ་པའི་མི་རབས་སྤྱི་ཁྱབ་དུ་ནག་པོ་བཟོས་པ་
 མ་ཟད། མ་འོངས་པའི་མི་རབས་སྤྱག་ལ་སྦྱར་མཁན་ཆང་མར་ཐ་
 ཆོག་ནན་པོ་སྒྲོག་བཞིན་ཡོད།

དེང་སང་བྲག་གཡལ་པ་བཟེར་དུས་དོལ་རྒྱལ་ལྷགས་ལྡན་བསྟན་
 མཁན་ཡིན་རྒྱུ་དུ་བཅིས་ཏེ། ཁོང་ཚོར་མཛེན་དུ་ཅན་ལྟར་འབྲེལ་
 བ་བྱ་རྒྱུར་འཛེམས་ཤིང་། སྤང་བྲུག་གནོན་ལྷགས་དབྱེ་འབྱེད་
 མཛུབ་བཙུག་བྱེད་མཁན་ཡོད་འདུག་པ་དོན་དུ་རང་གིས་བཟོས་
 པའི་ངན་འབྲས་རང་ལ་སློན་པ་ཡིན་མོད། དེ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་
 ཀའི་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་འཚོ་བ་སྦྱེལ་ཐབས་གལ་ཡིན། མ་འོངས་པའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཁོངས་སུ་རང་རེ་བྲག་གཡལ་པ་རྣམས་རྒྱ་ཆའི་བོད་མི་བྱིངས་
 དང་སྦྱིད་སྤྱག་མཉམ་འབྲེར་དམ་གཙང་ཐོག་ནས་འཚོ་བྱུང་མིན་གྱི་
 འགན་དེ་རང་གཞན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་གོ་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། ཆང་

མས་བོད་མི་སྤྱི་མཚུངས་དམ་ཚིག་ལར་རྒྱ་གཅིག་གྲུང་གི་འཆོ་
 བ་དགའ་བདེའི་ངང་ནས་མཉམ་སྦྲེལ་བྱེད་པའི་ལམ་ཕྱོགས་བཟང་
 བོར་འཇུག་ནས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྤངས་སྦྱོར་དགོས་པའི་
 འབོད་བསྐྱེད་ནན་ཏན་ཞིག་ཀྱང་ལན་དགུ་ཆད་མཐུད་ཡང་བསྐྱར་ཁྱུ་
 རྒྱ་ཡིན།

བྲག་གཡམ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་བྱིངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡ་རྒྱལ་བ་ཡིད་
 བཞིན་ འོར་བྱར་དད་པ་ལ་གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། མོས་གུས་ལ་
 འགྱུར་བ་མེད་པ། དམ་ཚིག་ལ་ཉམས་པ་མེད་པར་གནས་བཞིན་
 ཡོད་ལུགས་ཡང་ཡང་གོ་ཐོས་བྱུང་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་གནས་
 སུ་མ་ཟད། དུས་ངན་གཉན་འཕྲང་འདི་འབྲའི་སྐབས་སུ་ཁ་བྲལ་
 ཀྱི་བསམ་སྦྱོད་སྤངས་ཏེ། ཆིག་སྤྱིལ་དགོས་པ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
 དམིགས་ལུལ་གཅིག་མཚུངས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་
 ཏུང་བཅི་བཞིན་ཡོད་ཁར། འཇིག་རྟེན་སྤྱི་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་སྟངས་
 ཐོག་ནས་བཤད་ན། སྤང་གཞུང་ལྗན་ལ། ལར་རྒྱ་འཆོ་ཤེས་པ་
 དང་། གཏམ་དོན་གཉིས་ཀར་སྦྲན་པའི་ངོ་ཆ་ཤེས་ཤིང་། ཁེལ་ཡོད་
 པའི་འཇིན་ཚུལ་ཡང་དག་པར་སོང་བས། སྤྱིང་ནས་ལེགས་སའི་
 བསྐྱུགས་བརྗོད་དང་སྒྲགས། དེ་རིགས་ཆང་མར་ངོས་ནས་སྦྱོབས་
 པ་མཐོན་པོས་བཅི་བཀྱར་དང་། ཡིད་ཆེས་སྒོས་འགོལ་བྱུབ་པའི་

ངོས་འཛིན་བརྟན་པོས་གདེང་འཛིག་ཆེན་པོ་ཡོད།

དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསལ་མཆམས་འཛིག་མ་ཐུབ་པའི་གས་
 སྤྱའང་ཡ་རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུར་དད་གྲུས་ཕྱགས་ཆེ་ཡོད་
 མཁན་མང་པོ་ཡོད་ཆོད་འདུག་པ་སྟོན་གནས་སྟོ་གདེང་འཆའ་བའི་
 ཡུལ་དུ་གྱུར་པས། ད་དུང་རྣམ་དཔྱོད་དང་སྟོང་སྟོབས་ཞུམ་པ་མེད་
 པར་བཟང་ངན་དང་། དགོ་སྤྲིག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཆོད་པར་བྱས་ཏེ།
 འཕྲལ་ཡུན་གྱི་འདུན་མ་གཏན་སྤང་དུ་མ་སོང་བར་དད་ལྡན་མང་
 ཆོགས་བྱིངས་མཉམ་འཛུགས་གཅིག་འདྲེས་འོང་བའི་རེ་བསྐྱུལ་དང་
 སྟོན་འདུན་ཁྱབ་བཞིན་ཡོད།

གོང་ཞུས་འདི་རྣམས་བྲག་གཡལ་ལྷ་སྟེ་མི་སྟེ། དགོན་གནས་
 དང་བཅས་པའི་ལར་རྒྱ་གང་ཅིར་གཅིས་ཞེན་ངང་ནས་རང་ཡུལ་
 བདེ་འཇགས་ལ་སྤང་སྟོབ་ཐོག་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་དང་། མདོ་ཁམས་བྲག་གཡལ་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་དབར་མགོ་ལྷས་
 འབྲལ་ཐབས་མེད་པ་སྤར་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བའི་
 སྟོལ་རྒྱན་བཟང་པོ་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྟོང་པོར་གྱུར་པ་འདི་
 བཞིན་ཐམ་མ་ཆད་པར་གནས་པའི་ཆེད་དུ་ད་རེས་གནས་ཕྱགས་
 འདི་རྣམས་སྟེང་སྟོང་གསལ་ཅམ་དགོས་པ་ངའི་ལས་འགན་དུ་
 བཅིས་ནས་ཞོར་འཕྲོས་ཟུར་རྒྱན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཁྱེད་གོས་བྱང་སོང་།

བས་དགོངས་འགལ་མེད་པ་ཞུ།

དེ་ལྟར་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་སྐྱེ་ཐེང་བཅུ་བཞི་
 པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གསང་གསུམ་མཛད་འཕྲིན་དང་བཅས་པའི་
 བྱད་ཆོས་དང་། བཀའ་བྲིན་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་གཏམ་མ་བཅོས་
 གསོང་པོར་བརྗོད་པ་རྒྱ་མཚོའི་གཏེར་ནས་ཚུ་ཐེགས་ཅམ་ཞིག་
 ཞུས་ཀྱིས་འདི་ནི་རང་རེ་རྣམས་ཀྱི་བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེར་འཕེལ་
 བའི་ས་པོན་གྱུང་པོར་འགྱུར་བར་གདོན་མི་བྱ་བས། དགེ་བའི་རྩ་
 བ་འདིས་མཆོན་པའི་རང་གཞན་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་དུས་གསུམ་
 ཀྱི་དགེ་ཆོགས་མཐའ་དག་མཆོད་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཆོམ་བྱར་བཀོད་
 དེ། ཞི་སོགས་ལས་ཀྱན་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པའི་རྟེན་འགྲུང་མཆོན་
 བྱེད་དར་ཆོན་སྣ་ལྔས་བཏེགས་པའི་མཆོད་པའི་མཆོལ་འདི་ཡིས་
 ལྷ་བངས་ཏེ། དངོས་འབྱོར་གྱི་འབྲུལ་བའི་སྣངས་ཀ་མི་འཆོལ་བའི་
 རྩས་སུ་སྐྱེའི་རྟེན་ལ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་ཤུགས་དབང་
 པོ་དང་། ཡ་རྒྱལ་ཆབ་མི་ཐམ་མགོན་པོ། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་
 ཀྱི་ལྷ་སྟོན་སྤྱོད་པའི་ལུགས་བཟང་གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་འཕགས་
 ལུལ་གྱི་བཤུ་བྱུ་བཅུ་བདུན་གྱི་སྣང་བརྟན་རྒྱ་ནག་ལི་མ་ལས་གྲུབ་
 ཅིང་། རང་རང་གི་རྒྱ་གཞུང་སོགས་ནང་གཞུངས་ཆད་ལྷན་རབ་
 གནས་ཅན་དང་། རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ། ཆེ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་བཅས་

གྱི་སྒྲིབ་བརྟན། གསུང་རྟེན་དུ་ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་
 ཆ་ཆང་ཐོག་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས། བསྟེན་
 བཀྲར་དངུལ་འབྲེད་རྒྱས་སྒྲོས་གཞན་འགྲན་ནད་ལྡང་བྱེད་པ་ལས།
 སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལ་སྟོན་ཆེད་གལ་ཆེད་གཞུང་ཆེན་ཕྱག་དཔེ་དཔར་
 སྟོན་ཞུས་ཏེ་ཆོས་སྦྱིན་བྱེད་པོ་བྱང་ན་འཕམ་ཡུན་དགེ་མཚན་ཆེ་
 ཚུལ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མད་ལ་གཟེགས་རྒྱང་རིང་བའི་ལམ་སྟོན་ཡང་
 བྱ་ཐབས་པའི་བཞེད་དགོངས་ལྟར། ད་ལམ་བཀའ་གདམས་པའི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་ཡུང་བ་ཆེན་པོ་སྟོ་གྲོས་
 འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་པའི་མཉམ་མེད་ཇོ་པོ་ཆེན་པོས་སྡེ་སྟོད་
 གསུམ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཉམས་ལེན་ཀུན་གྱི་མང་གཞི་བསྐྱེད་ཏེ་
 བསྟེན་པའི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་སྟོན་མེད་དགོངས་འབྲེལ་《བདེ་བར་
 གཤེགས་པའི་བསྟེན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་འཐུག་པའི་རིམ་པ་རིན་ཆེན་
 ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་》ཞེས་བྱ་བའོ། བསྟེན་
 རིམ་ཆེན་མོ་》ཞེས་སུ་གྲགས་པའི་གསུང་རབ་འདི་ཉིད་དཔར་སྟོན་
 ཞུས་ཏེ་ཆོས་ཞུ་བ་མི་རིགས་དུ་མའི་སེར་སྐྱ་པོ་མོ་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
 ལ་མི་སྟོངས་པ་ཡོངས་ལ་ཆོས་སྦྱིན་འགྲེམས་འབུལ་ཞུ་བའི་དཔར་
 ཕུད་ཕྱག་དཔེ་གཅིག་དང་།

ཐུགས་རྟེན་དུ་གསེར་དངུལ་སྡེལ་མའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་

གཅིག་ལ་འབྲུལ་མཆོན་ཉིན་སྒོར་ལྔ་འབྲུལ་ལྔ་ཁྲི་ལྔ་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་
 ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྔ། ཆོས་ཁྱབ་པ་མེད་སྐྱུ་པོ་མོ་ཡོངས་ལ་བསྟེན་བཀྲར་
 བཅས་མེ་ཉོག་ཆུང་ཡང་མཆོད་པའི་རྣམས་སུ་དགའ་དད་སྟོོ་གསུམ་
 གྱིས་འབྲུལ་ལམ་ཁྱུས་པའི་དགོ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། རིས་སུ་མ་ཆད་
 པའི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་མི་རིགས་ལྟ་སྟོང་ཅི་ཡང་འཛིན་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་
 ཡོངས་ལ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཞི་བམིལ་པན་བདེའི་
 ངལ་གསོ་ཅི་དགར་འཛོལ་འཛིན་ཆེད་དུ་བསྟོན་བ་དང་ཆབས་ཅིག

ད་སྟོན་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྟོང་པོ་ནི། རང་རེ་བོད་
 འབངས་ཡོངས་ཀྱི་རེ་ས་སྐྱབས་གནས་ཁྱིད་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཡིན་པ་
 ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ། སྟོགས་མ་ལྔ་བདེ་བའི་རྟགས་སུ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་
 ཀྱི་བརྒྱུད་སྟོང་མི་འཆམས་པ་རྒྱུ་ཅམ་འབྱུང་བ་དེ་ཅམ་གྱིས་བྱང་
 སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཉམ་ང་བ་མེད་པ་མ་ཟད། ད་
 དུང་སྟོང་སྟོན་སྟོན་སྟོན་པའི་གྲོགས་སུ་གཟིགས་ནས། གཞན་དོན་
 ལྷུང་བཞེས་ཀྱི་གོ་ཆ་བཅན་པོ་བགོ་བའི་མཛད་པ་དུས་ལས་མི་
 ཡོལ་བར་མཐའ་མེད་དུ་འཕེལ་བར་མཛད་ན། སངས་རྒྱུས་རྣམས་ནི་
 ལྟ་སྟོན་ཀྱང་ཅི་འཆལ་བས། སྐྱེར་ན་རེད་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་
 ནི་གངས་དང་། དངོས་པོའི་ཆ་ནས་དབྱུང་སྟོན་སྟོན་བཅན་པ་གང་ཡང་
 མིན་བྱང་། ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེའི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་། དང་བདེན་གྱི་

རྒྱུ་སྟོབས་བཅན་པོ་ཡོད་པ་འདི་བཞིན་ཡར་ལྔའི་དཔལ་དུ་འགྱུར་
མིན་མགོན་པོ་གང་གི་ལམ་སྟོན་དབུ་ཁྲིད་ཁོ་ནའི་རྗེས་སུ་རྗེ་ལྷ་རྟ་
འགྲོ་ལྷོག་གྲེད་པ་ཐུགས་ཀྱིས་མི་འདོར་བ་དང་།

ཡང་སྟོས་གྲུས་འབངས་མདོ་ཁམས་བྲག་གཡལ་གྱི་ལྷ་ཕྱེ་
མི་ཕྱེའི་སྟོད་བཅུད་ཡོངས་ལའང་ཡ་རྒྱལ་དབང་ན་རིམ་གྱི་ཐུགས་
རྗེའི་ཞོ་ཤས་ཉག་གཅིག་གིས་འཛོ་བའི་བཀའ་བློན་ཟབ་མོས་རྗེ་
ལྷ་རྟ་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་རྒྱུ་སྟོབས་གཉན་འདི་འབྲའི་སྐབས་སུ་བདག་
སོགས་མགོན་མེད་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དང་། སྐབས་མེད་རྣམས་ཀྱི་
སྐབས་ནི་མགོན་པོ་གང་ལས་གཞན་དུ་སྐྱུ་ཀྱང་རྟེན་དུ་མེད་པས།
ཡུལ་གྱིས་བསྐྱལ་བས་དངོས་སུ་གང་གི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་
ཡོད་མེད་རྗེ་ལྷ་རྟ་ནའང་། རོན་དུ་ཆང་མ་བྲིད་ལ་དད་གྲུས་གསོལ་
འདེབས་ཁྱུ་མཁན་དང་། བྲིད་ལ་རེ་སྟོས་འཆའ་མཁན། བྲིད་ཀྱི་རྒྱབ་
དུ་ལངས་མཁན་ཉག་གཅིག་ལགས་རུང་། དེ་ལྷ་རྟ་ཡིན་མིན་ལ་མ་
སྟོས་པར། དག་གཉེན་བར་མའི་རིས་མེད་འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་བྱམས་
བཅེས་རྗེས་འཛིན་མཛད་དགོས་པ་ནི། ཡ་རྒྱལ་དང་དེ་སྐྱུ་རྣམས་
ཀྱི་མཛད་པའི་ཁྱུང་དང་འགན་ཡང་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ། རྣམ་ཡང་
ཐུགས་ཀྱིས་གཏོང་མི་ཉན་པས། སྐབས་འོག་ནས་འདོར་བར་མེད་
པར་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། རིང་མིན་པོད་ལྗོངས་བྲག་གཡལ་དུ་ཞབས་

སོར་འཁོད་གྲུབ་པ་དང་། བདག་སོགས་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་གདུལ་བྱ་
 རྣམས་ལ་བཀའ་གདམས་གཞུང་དྲུག་གི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་
 བསྐྱར་བའི་སྟོན་པ་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཟང་པོར་དཀྱི་བར་གསོལ་
 བ་འདེབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་བསྟན་འདིར་སྟོན་པ་གཉིས་པ་ལས་
 གྲང་ལྟག་པའི་ཕན་བདེའི་ལམ་སྟོན་འཛད་མེད་ལུ་གྲུ་རྒྱུད་དུ་འཛོ་
 བའི་གསང་གསུམ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བའི་སྐལ་
 མཉམ་དགོ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་ཞབས་བད་དོ་རྗེའི་ཁམས་སུ་
 བཏན་པའི་ཐུགས་འདུན་བསྐྱེད་དེ། སྤར་གྱི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་
 འགྲུར་བ་མེད་པ་ཅི་ནས་མཁྱེན་ཅེས་གདུང་ཤུགས་དྲག་པོས་སྟོང་
 ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ལགས་སོ།། །།

མདོ་ཁམས་བྲག་གཡལ་སེར་སྐྱ་མི་མང་ནས་ཡ་རྒྱལ་དབང་
 བམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བརྟན་བཞུགས་འབྲུལ་སྐྱབས་རང་མགོན་
 བྲག་གཡལ་ཡ་སྐྱབས་མགོན་སྐྱ་ཐེང་དགུ་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་
 ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་
 ལྷན་ནས་སམ། བྲག་གཡལ་ལྷོ་ལྷན་ཤེས་རབ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་
 བརྟན་བཞུགས་གོ་སྤྲིན་ཆོག་ས་ཆུང་ནས་མཐུལ་བཤད་པ་ལྷགས་
 ཅོམ་དང་འབྲེལ། བཤད་འབྲུལ་ཁྱེད་ཀྱང་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་
 ཁྱེད་པ་འདི་བཞིན། ཕྱི་ལོ་ཉིས་སྟོང་བཅུ་བཞི་ལོར་དཔར་འགྲེམས་
 ཁྱེད་པའོ།།

མདོ་ཁམས་བྲག་གཡལ་བརྟན་བཞུགས་གོ་སྤྲིན་ཆོག་ས་ཆུང་
 ནས།